

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

11.07 - МР. 1739 «С» 12.11.2020. 010. ПЗ

НУБІП України

БАЗИЛЬЧУК БОГДАН ВОЛОДИМИРОВИЧ

2021 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Економічний факультет

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри фінансів

Давиденко Н.М.

(підпис)

«___» _____ 2021 р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА

РОБОТА

на тему

«Управління грошовими потоками аграрних підприємств»

Спеціальність (напрямок підготовки) 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва)

Гарант освітньої програми

д.е.н., професор

Худолій Л.М.

(підпис)

(ПІБ)

Керівник магістерської роботи

к.е.н., доцент

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Буряк А.В.

(ПІБ)

Виконав

(підпис)

Базильчук Б.В.

(ПІБ студента)

Київ – 2021

НУВІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Економічний факультет

НУВІП України

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів

Д.с.н., проф.

(науковий ступінь, вчене звання)

Давиденко Н.М.

(підпис)

(ІПБ)

«

»

2021 року

НУВІП України

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТУ

Базильчуку Богдану Володимировичу

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва)

Тема магістерської роботи «Управління грошовими потоками аграрних підприємств»

Затверджена наказом ректора НУВІП України від «12» 11 2020 р. № 1739

«С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру _____

(рік, місяць, число)

Вихідні дані до магістерської роботи: навчально-методична література;

публікації та розробки вітчизняних вчених у сфері управління грошовими

потоками підприємств; матеріали періодичних видань, нормативно-законодавчі

акти України; статистичні дані та матеріали Державного комітету статистики

України, фінансова звітність досліджуваного підприємства, мережа

Internet.

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Теоретичні основи управління грошовими потоками підприємства

2. Аналіз управління грошовими потоками ТОВ «ПКЗ – АГРО»

3. Шляхи удосконалення управління грошовими потоками підприємств

Перелік графічного матеріалу (за потреби)

Дата видачі завдання « _____ » _____ 20__ р.

Керівник магістерської роботи _____

(підпис)

Буряк А.В.

(прізвище та ініціали)

Завдання прийняв до

виконання

(підпис)

Базильчук Б.В.

(прізвище та ініціали студента)

НУВІП України

РЕФЕРАТ

Магістерська робота на тему: «Управління грошовими потоками аграрних підприємств» складається з вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 97 сторінки. Робота містить 9 таблиць та 12 рисунків. Список використаної літератури складається з 44 джерел.

Головною метою даної роботи є обґрунтування напрямків удосконалення формування грошових потоків підприємств.

Об'єкт дослідження: процеси формування ефективного управління грошовими потоками підприємства «ТОВ «ПКЗ-АГРО»^С Полтавська обл., Пирятинський р-н, м. Пирятин.

В процесі дослідження було застосовано широкий аспект методів: аналізу та синтезу, дедукції та індукції, системного аналізу, аналітичного групування, економіко-математичні, оптимізації, експертних оцінок, метод динамічних рядів і структурного аналізу, порівняння, графічний метод.

Інформаційною базою для написання магістерської роботи виступали навчально-методична література; розробки та публікації вітчизняних вчених у сфері управління фінансовими ресурсами підприємств; матеріали періодичних видань; нормативно-законодавчі акти України; матеріали Державного комітету статистики України, фінансова звітність досліджуваного підприємства, ресурси мережі Internet.

В першому розділі магістерської роботи розкриті теоретичні аспекти управління грошових потоків підприємств. У другому розділі: проаналізовано грошові потоки та їх вплив на діяльність підприємства «ТОВ «ПКЗ-АГРО»; аналіз формування і використання доходів; оцінка витрат на виробництво продукції та показників рентабельності підприємства. В третьому розділі визначено шляхи удосконалення управління грошовими потоками на підприємстві.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: Грошові потоки, управління, ефективність, підприємство

ЗМІСТ	
ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО – МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	9
1.1. Сутність грошового потоку та його значення для фінансової діяльності підприємства.....	9
1.2 Класифікація грошових потоків.....	17
1.3 Підходи до діагностики ефективності управління грошовими потоками аграрного підприємства.....	23
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТА ЇХНЬОГО ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВА «ПКЗ-АГРО»).....	29
2.1 Фінансово-економічна характеристика підприємства «ПКЗ – АГРО»	29
2.2 Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства.....	33
2.3 Коефіцієнтний аналіз результативності управління грошовими потоками підприємства.....	45
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ТА КОНТРОЮ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	54
3.1 Оптимізація грошових потоків підприємства.....	54
3.2 Впровадження контролінгу грошових потоків на підприємстві.....	56
3.3 Напрями щодо підвищення ефективності управління грошовими потоками.....	61
ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
ДОДАТКИ.....	75

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

Актуальність теми визначається гострою потребою оптимізації грошових потоків аграрних підприємств у сучасних умовах. Неузгодженість процесу реформування агропромислового комплексу України, відсутність державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників, а також відведення галузі до другорядного спричинили її занепад.

Такими економічно невиправданими заходами слід вважати зміни, засновані на швидкій приватизації старої та створенні нових форм власності, хаотичному перерозподілі землі та невизначеності щодо власності на землю, руйнуванні організаційних структур управління агропромисловими комплексами. Регулювання та підтримка промисловості, слабе фінансування аграрної науки. Наслідком цієї політики стало також руйнування фінансово-кредитних відносин у аграрному господарстві, що своє чергою призвело до зниження ефективності управління грошовими потоками і нині є однією з причин фінансової нестабільності в АПК.

В даний час велика увага приділяється вивченню і оцінці руху грошових коштів, через наявність об'єктивної нерівномірності надходжень і виплат або ж в результаті позаплатних ситуацій виникають проблеми з готівкою.

Проблеми вдосконалення та дослідження управління грошовими потоками в аграрних господарствах завжди знаходилися в центрі уваги вітчизняних науковців: В.М. Алексійчука, В.Я. Амбросова, Я.К. Білоуська, М.Я. Дем'яненка, М.І. Кісіля, П.Й. Маліка, І.І. Лукінова, П.Й. Саблука, В.Й. Шияна, а також зарубіжних - Е. Долапа, Д. Ліндсея, Д. Ліптона, а також інших науковців.

Система управління грошовими потоками все ще знаходиться на стадії становлення. Тому фактично не існує методу оцінки ризиків, пов'язаних з управлінням грошовим потоком, що потребує наукової основи для оптимізації грошових потоків. Необхідно також удосконалити методичне забезпечення механізму координації грошових потоків та використання інвестицій та

фінансово-кредитних ресурсів в регіоні. Відсутні спеціалізовані аграрні кредитні установи, не відображені особливості українського законодавства щодо діяльності новостворених аграрних кредитних установ.

Тому необхідна не тільки рентабельність, а й здатність підприємства мати і розпоряджатися коштами в певних розмірах і в певний час здійснювати всі необхідні платежі.

Актуальність проблеми, її практичний зміст та недостатня теоретична розробленість зумовили вибір теми магістерської роботи.

Метою даної роботи є вивчення системи управління грошовими потоками на рівні сільськогосподарського підприємства та формування напрямків для вдосконалення

Об'єктом дослідження цієї роботи є процеси формування ефективного управління грошовими потоками аграрного підприємства.

Предмет дослідження виступають економічні відносини, що виникають у процесі руху грошових коштів на досліджуваному підприємстві ТОВ «ПКЗ-АГРО»

Завдання дипломної роботи:

- розкрити економічну суть грошових потоків, а також їх місце в управлінні аграрним підприємством;

- визначити критерії та показники для оцінки ефективності управління грошовими потоками досліджуваного підприємства;

- дослідити підходи до діагностики та оцінки ефективності управління грошовими потоками підприємства;

- надати повну характеристику досліджуваного підприємства;

- проаналізувати структуру та динаміку активів і пасивів досліджуваного підприємства;

- проаналізувати фінансовий стану досліджуваного підприємства за даними фінансової звітності за допомогою горизонтального, вертикального та коефіцієнтного методів аналізу;

– провести дослідження процесу бюджетування та формуванню бюджету руху грошових потоків, як інструменту управління грошовими потоками сільськогосподарського підприємства;

– провести аналіз можливого банкрутства досліджуваного підприємства;

розглянути шляхи покращення напрямку управління грошовими потоками підприємства.

- запропонувати шляхи покращення управління грошовими потоками досліджуваного підприємства.

Під час дослідження, залежно від конкретних цілей та завдань, використовувалися методи економічного аналізу та дослідження економічних процесів: нормативно-розрахунковий, рівноважний, вертикальний та горизонтальний аналіз, коефіцієнтний аналіз. Основою для написання магістерської роботи були закони України, нормативно-правові акти України,

економічна література вітчизняних та зарубіжних вчених, що дало змогу дослідити основні теоретичні засади управління грошовими потоками сільськогосподарського підприємства. Конкретизувати та приблизитися до розкриття проблематики даної теми роботи з практичної точки зору допомогло

використання інформації з фінансових звітів аграрного підприємства ТОВ «ПКЗ-АГРО». На основі проведеного мною аналізу сформовано основні напрями вдосконалення системи управління грошовими потоками. Для наочності в даній роботі представлені таблиці, схеми та графіки.

Методи дослідження. При дослідженні використані наступні методи проведення економічних досліджень: абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення та формулювання висновків), моделювання (процес розробки методичного забезпечення механізму координації та застосування інвестиційних і фінансово-кредитних ресурсів регіону), статистико-економічний (аналіз актуального фінансового стану агропромислового підприємства), монографічний (поглиблене дослідження результатів господарювання сільськогосподарських підприємств), розрахунково-конструктивний та інші.

НУБІП України

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНО – МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ

ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність грошового потоку та його головне значення для фінансової діяльності підприємства

Поняття грошового потоку є часткою інтегрованого набору категорій фінансово-господарської діяльності для сільського господарства. Грошові потоки – це сума грошових потоків у господарствах та поза ними протягом календарного року. Головною функцією управління грошовими потоками є надання інформації щодо фінансового стану сільськогосподарських підприємств (тобто обсяг грошових коштів, наявних у сільськогосподарських підприємств для розрахунків з поточних зобов'язань). Грошові доходи та витрати неопераційних власників виключаються.

Теоретично, концепція с/г підприємства використовується як вихідний мотив переміщення грошей. Підприємство виступає як невеликий суб'єкт, що готує подібну конфігурацію продуктів і послуг, для яких напис містить інформацію про значення продуктів і значення використаних матеріалів. Але на практиці ця теорія не є суворою і часто не дотримується.

Грошові потоки реалізуються таким чином: грошові операції від сільськогосподарського виробництва з урахуванням внутрішніх джерел (тобто виробничої діяльності аграрного підприємства), а також використання коштів; грошові потоки від невиробничої діяльності, включаючи зміни рівня непогашених кредитів аграрним підприємством та чистого приросту капіталу; також коефіцієнти, які вказують на те, як зовнішні та внутрішні джерела коштів впливають на поточні та майбутні результати сільськогосподарського бізнесу.

Важливо відзначити, що вся діяльність на касових рахунках є суто обміном готівки.

Виокремлюють п'ять ключових складових джерел грошових коштів: продаж первинної продукції, програмні платежі, продаж вторинної продукції,

державні знижки та інші грошові доходи. Схему руху грошових потоків аграрного підприємства представлено на рисунку 1.1.

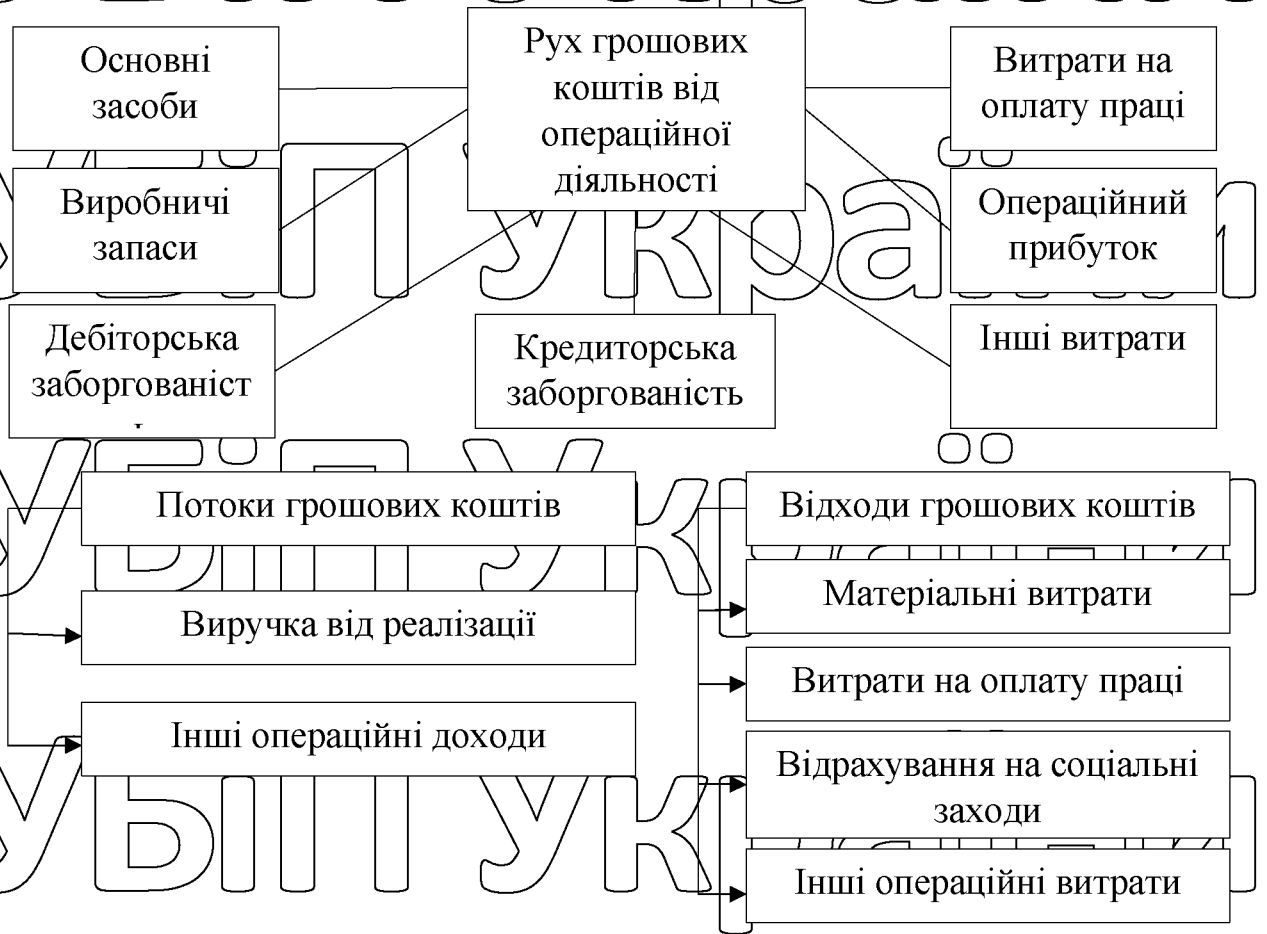

Рис. 1.1 Схема руху грошових потоків аграрного підприємства

Реалізація первинної продукції складається з основної виробничими діяльності аграрних підприємств та включає в себе прийом сільськогосподарських культур і тваринництва. За концепцією створення також були зафіксовані продажі вторинної продукції. Також можуть бути додані інші продажі нехарчової продукції та послуг, що виробляються активами сільськогосподарського підприємства. Програмні платежі та державні знижки включаються як джерело грошових коштів, так як вони напряму пов'язані з виробництвом аграрного підприємства.

Грошовий дохід, який є результатом діяльності підприємства, не пов'язаної безпосередньо з процесом сільськогосподарського виробництва, включається в інші грошові доходи. До цієї категорії відносяться: доходи від господарських робіт в порядку і процентний дохід, дивіденди, отримані

активами економіки. Останні складаються із дивідендів, отриманих від сільськогосподарських кооперативів та інтересів, пов'язаних тільки з сільськогосподарськими підприємствами.

Описані принципи управління грошовими потоками а також їхній зміст, представлено на рисунку 1.2.

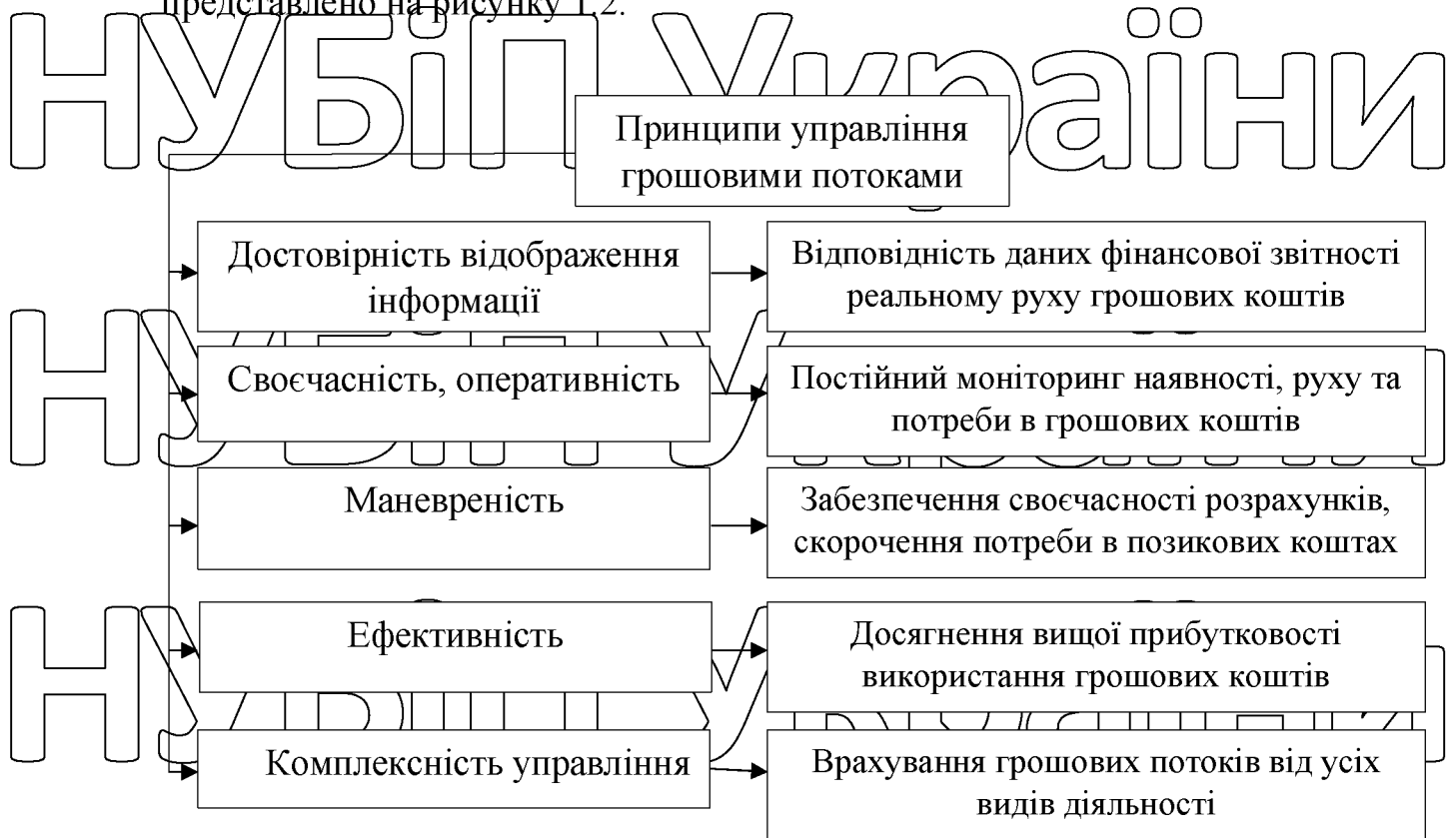

Рис. 1.2. Основні принципи управління грошовими потоками та їхній зміст.

Використання готівки включає: вартість витратних матеріалів, податки на підприємницьку діяльність, відсотки, грошову заробітну плату за найману працю, орендну плату. Дані статті складаються із платежів, необхідних для виробництва усіх сільськогосподарських товарів і послуг. Також ці витрати мають на меті залучити всі гроші, що залишилися в аграрному секторі. Наприклад, готівка, виплачена власникам, вираховується з грошового доходу, оскільки вона більше не доступна для фермерського бізнесу. В свою чергу грошовий дохід складається з джерел грошових коштів, але за вирахуванням

використання готівки. Детальніше з розподілом внутрішніх грошових надходжень на підприємстві можна побачити на рисунку 1.3.

Рис. 1.3 Розподіл внутрішніх грошових надходжень підприємства

Чиста зміна непогашених запозичень є додатковим джерелом грошових коштів, яке є зовнішнім щодо виробничої діяльності аграрного підприємства.

Збільшення загальної вартості кредитів є додатним джерелом грошових доходів, а зниження – негативним джерелом (або ж використанням) грошових доходів. Метою відображення поточної та довгострокової заборгованості є виявлення співвідношення між короткостроковою заборгованістю та грошовими доходами.

Можна ствердити, що на короткотривалі позики істотно впливають коливання грошових доходів. Навпаки, довгострокові позики менш схильні до впливу щорічних змін грошового доходу, оскільки вони пов'язані із довгостроковими інвестиціями. [28, 37].

Готівковий дохід (найменше використаний дохід) плюс чиста зміна непогашених позик – це сума готівки, доступної агробізнесу для капітальних та/або фінансових інвестицій чи вилучення. Хоча загальний чистий прибуток і

валова додана вартість є показниками економічного виробництва, гроші для інвестування або вилучення коштів є суто грошовим виміром. Отже, зміни вартості запасів та доходів у натуральній формі не обліковуються як грошові потоки.

Чисті придбання капіталу представляють потік грошових коштів від придбання та продажу нерухомості, пов'язаних із сільськогосподарською діяльністю. Грошовий потік, доступний для фінансових інвестицій або вилучення - це сума, яка доступна власникам та акціонерам для виконання поточних зобов'язань. Цей показник вказує, скільки готівки є у розпорядженні

сільськогосподарського підприємства після того, як відбулися всі фінансово-господарські операції та капітальні вкладення [12, 16, 19].

Співвідношення між поточними та довгостроковими зобов'язаннями та використанням грошових коштів вказує на суму боргу, яка використовується для фінансування використання готівки. Якщо коефіцієнт високий і позитивний, агропідприємство накопичує більше боргів, сплачуючи сільськогосподарські внески. Зв'язок між чистими змінами виданих позик і придбанням капіталу відображає важливість зовнішнього фінансування для капітальних інвестицій.

Співвідношення непогашених кредитів до грошових доходів показує борговий тягар фермерського підприємства та грошовий дохід. Порівняння цього співвідношення між роками показує, чи витрачають сільськогосподарські виробники більшу чи меншу частину свого грошового доходу на зменшення заборгованості. Метод, який використовується для отримання оцінок грошових потоків, заснований на оцінках, які використовуються при розрахунку чистого доходу, включаючи надходження грошових коштів сільськогосподарських підприємств та серії витрат сільськогосподарського підприємства.

Реалізація товарів включає загальну виручку від реалізації сільськогосподарських культур і худоби на основі оцінок грошових надходжень сільськогосподарських підприємств з метою визначення чистого доходу. Реалізація вторинної продукції включає реалізацію додаткової продукції і

НУБІП УКРАЇНИ базується на оцінках грошових доходів сільськогосподарських підприємств. Інші грошові доходи включають надходження замовлень, а також дивіденди та відсотки. Дивіденди та відсотки стосуються лише прибутку від інвестицій в аграрний бізнес. Проценти, нараховані на особистих ощадних рахунках, не враховуються [17, 21].

НУБІП УКРАЇНИ Вартість інвестованих ресурсів, виходячи з ряду операційних витрат фермерського господарства (включаючи знижки), включає: ремонт будівель і огорож, електроенергію, телефонний та інший зв'язок, опалення, ремонт палива та автомобілів, добрива та пестициди, товарне насіння, зрошення, контейнери, страхування врожаю, комерційні продукти харчування, закупівля худоби та птиці, плата за штучне запліднення та ветеринарна допомога, страхові внески бізнесу, стабілізаційні внески, юридичні та бухгалтерські витрати та всі інші витрати.

НУБІП УКРАЇНИ Купівля нерухомості (за вирахуванням продажів) включає купівлю землі, будинків, офісних будівель, поліпшення землі, будівництво житла та інші капітальні роботи та ремонти. Покупки не нерухомого майна (за вирахуванням продажів) включають придбання автомобілів, вантажівок, сільськогосподарської техніки та збори. Закупівля сільськогосподарської техніки включає як нову, так і вживану техніку. Розведення та заміщення худоби не враховується при придбанні нерухомого капіталу. Грошові кошти для фінансових інвестицій або зняття коштів розраховуються шляхом вирахування чистого придбання капіталу з грошових коштів для інвестицій.

НУБІП УКРАЇНИ Відношення чистої зміни поточних зобов'язань до використання грошових коштів розраховується як чиста зміна непогашених кредитів (поточних зобов'язань), поділена на використання грошових коштів. Чиста зміна відношення довгострокових зобов'язань до використання грошових коштів – це чиста зміна непогашених позик (довгострокових зобов'язань), поділена на використання грошових коштів. Співвідношення між чистою зміною непогашених позик і придбанням капіталу визначається діленням чистої зміни непогашених позик на загальну суму придбаного капіталу.

Відношення непогашених позик до грошового доходу дорівнює загальній кількості непогашених позик, поділеній на грошовий дохід [34].

Управління грошовими потоками фермерського бізнесу включає наступні елементи. Бюджет грошових потоків (коротка форма - 12 періодів) використовується як інструмент прийняття рішень для створення простої схеми прогнозування грошових потоків на 12 періодів. Незалежно від того, наскільки добре менеджер складає бюджет або наскільки ефективно він керує своєю фермою, бувають випадки, коли грошовий потік буде негативним. Ніхто не знає точно, коли настануть ці періоди і скільки вони триватимуть, але кожна транзакція повинна мати план фінансового резерву на випадок непередбаченої відсутності грошових потоків [12].

Щоб підвищити ліквідність операції, можна взяти таких заходів, коли прогнозований приплив грошових коштів відстає від прогнозованого відтоку грошових коштів. Вони перераховані в порядку зручності. Використовувати надлишки готівки, накопичені за попередні роки. Це може включати використання коштів на ощадних рахунках або ліквідацію фінансових активів.

1. Знищити збережений урожай і продати худобу. Це частина оборотних коштів агрофірми. Майте на увазі, що це короткострокова стратегія. Запаси сільськогосподарських культур і худоби необхідно відновлювати, як тільки прибуток стане більш прибутковим.

2. Використовувати кредитний резерв або невикористану позицію позики на поточні витрати та довгострокові інвестиції. У якийсь момент кредитори встановлять обмеження на суму накопиченої заборгованості.

3. Використовуйте капітал у довгострокових активах, таких як земля або техніка, для пролонгації надлишкових поточних зобов'язань, якщо це необхідно. Платежі можна планувати на кілька років, а не на рік [11, 41].

4. Продовження терміну погашення строкових позик. Звичайно, в довгостроковій перспективі ви платите більше відсотків. Це зменшить короткострокові платежі та великі платежі наприкінці періоду позики, коли грошовий потік покращується.

5. Збільшити доходи від несільськогосподарської діяльності. Зокрема, використання активів сільськогосподарської компанії, таких як техніка чи приміщення, для надання послуг іншим людям. Відкласти придбання капітальних активів до покращення руху грошових коштів. Відремонтувати обладнання замість його заміни. Зменшити показники вибракування худоби, замість того, щоб купувати запасне племінне поголів'я.

6. Зменшення несільськогосподарських витрат. Відкласти інвестиції в транспортні засоби та непрофільні активи. Обмежте витрати на проїзд та відпочинок. При необхідності скористайтеся споживчим кредитом.

7. Продати менш продуктивні активи, щоб отримати гроші. Порівняйте зменшені витрати та втрачений дохід, щоб визначити активи, які матимуть найменший негативний вплив на загальний прибуток фермерського бізнесу.

8. Скасуйте договір оренди, якщо висока орендна плата робить малоімовірним покриття принаймні змінних витрат. Крім того, запропонуйте гнучкі умови щодо оренди або плати за вирощування.

9. Власне обладнання разом з іншим виробником, щоб зменшити постійні витрати або обмінюватися використанням обладнання з тим, з ким ви можете добре працювати [36].

10. Шукайте зовнішні ресурси. Покладайтеся на інших особистих контактів для фінансування надзвичайних ситуацій або використання обладнання чи будівель за невелику суму або зовсім безкоштовно. Компанії, які працюють як корпорація або товариство з обмеженою відповідальністю, можуть продавати акції несільськогосподарським інвесторам.

11. Якщо ліквідація активу приносить великий оподатковуваний дохід, подивіться, чи може середній дохід за попередні податкові роки зменшити податкові зобов'язання.

12. Оренда активів замість володіння ними. Плата за оренду транспортного засобу часто нижча, ніж платежі по кредиту. У деяких випадках грошовий потік можна покращити без зниження фінансової ефективності

фермерського бізнесу шляхом продажу активів, а потім златі в оренду, підтримуючи таким чином обсяг операції.

Доступні ціни та високі витрати впливають на всі компанії. Ці дії не замінять ведення прибуткового бізнесу. У певних випадках короткострокові зобов'язання щодо грошових потоків іноді потребують довгострокових неприбуткових заходів. Але, в залежності від тяжкості ситуації, будь-який з них може бути використаний як засіб для подальшого збільшення прибутку. Фінансовий стрес може посилити стрес в інших сферах.

1.2. Класифікація грошових потоків

Питання визначення економічної природи грошових потоків є надзвичайно важливим як у теоретичному, так і в практичному аспектах, оскільки сформовані підходи до тлумачення сутності грошових потоків у майбутньому визначають фундаментальні основи їх планування та контролю.

Питанням сутності грошових потоків, теоретико-методичним підходам до їх планування та контролю присвячено праці наступних науковців: Н. Аванесова [1], Г. Азаренкова [2], І. Андрюшенко [3], Є. Виноградова, О. Гайдаєнко [11], Т. Головка [13], Єрмошкіна, Т. Завора, А. Іващенко, Л. Івченко, С. Каламбет [16], Т. Каєрянко, О. Кисельова [17], В. Ковальов, Н. Ковальчук, Г. Кошельок, І. Крюкова, Л. Крючко, А. Лебедева [22] та ін. Проте і на зараз є актуальною розробка цілісної парадигми розуміння класифікації грошових потоків підприємства, яка б в свою чергу інтегровано включала в себе усі їхні властивості.

Вивчення економічної природи грошових потоків підприємства розпочнеться з розкриття сутності концепції грошового потоку (concept of cash flow), що виникла в 50-60 роках 20 ст. Ця концепція передбачає формування уявлення про підприємство як про сукупність надходжень і відтоків грошових коштів. Концепція заснована на логічному припущенні, що будь-яка фінансова операція може бути пов'язана з певним грошовим потоком, тобто сукупністю

розподілених у часі платежів (відтоків) і надходжень (припливів) коштів, отриманих від управлінських рішень в операційній, інвестицій та фінансовій діяльності. Як вірно зазначає Ганклевська Н., немає конкретного вичерпного визначення грошових потоків, тому існує така велика плутанина щодо визначення грошових потоків, оскільки воно стосується як припливу, так і відтоку грошових коштів, а також різниці між ними, яка є грошовим потоком.

В свою чергу Д. Теннет справедливо зазначає, що прибуток і грошові кошти є двома основними відмінностями, оскільки доходи та витрати, на основі яких визначається вигода, визнаються, коли товари або послуги поставлені, а доходи або виплати готівкою визнаються, коли вони передаються. Інтервал часу між визнанням подій з метою визначення прибутку та грошових коштів може бути значним.

Грошовий потік використовується для оцінки якості доходу компанії, показує, наскільки він ліквідний, і може показати, наскільки він ще платоспроможний. У контексті визначення різниці між грошовим потоком і прибутком компанії також справедливою є думка Дж. Брігама та М. Ерхардта, які відзначають, що грошовий потік компанії зазвичай відрізняється від її прибутку, що відображається в балансу, оскільки деякі види фінансових доходів і результатів витрат не призводять до фактичної виплати готівкою у звітному періоді [7].

Також при цьому Ю. Бріггем та М. Ерхардт пропонують розраховувати чистий грошовий потік як чистий прибуток «мінус» безготівковий дохід «плюс» безготівкові витрати. Під негрошовими витратами (тими, що не викликають фактичних грошових витрат) розуміються амортизація матеріальних і нематеріальних активів та відстрочених податкових зобов'язань. Однак деякі компоненти чистого доходу можуть бути відображені, але не отримані готівкою протягом звітного періоду [7].

Визначення чистого грошового потоку є в деяких нормативно-правових актах України, зокрема в Наказі Державної комісії України з корисних копалин «Про затвердження Положення про розробку та обґрунтування умов надр для

розрахунку твердих корисних копалин» запаси в надрах», грошовий потік) - різниця (залишок) між надходженнями та відтоками грошових коштів від операційної та інвестиційної діяльності під час запланованого виконання інвестиційного проекту.

Під класифікацією грошових потоків ми розуміємо їх групування за відповідними класами. У процесі класифікації грошових потоків необхідно враховувати їх загальне призначення, що означає надання необхідної інформації про стан грошових потоків в економіці, тобто користувачів.

Користувачами цієї інформації є юридичні, фізичні та державні органи, яким необхідна інформація для прийняття рішень щодо управління грошовим потоком.

Вільний грошовий потік (Free cash flow, FCF) – це грошовий потік від операційної діяльності за вирахуванням податків, не включених до розрахунку рівня боргового навантаження, тобто без мінусу фінансових витрат підприємства. Отже, це залишки готівки, наявні після покриття необхідних капітальних вкладень та необхідного оборотного капіталу (Working capital requirements, WCR), з урахуванням припущення про відсутність заборгованості.

Вважається, що вільний грошовий потік (FCF) представляє грошові кошти, отримані компанією для постачальників фінансових ресурсів, які є акціонерами та кредиторами, але це не так, оскільки параметр, який відображає грошові кошти, отримані компанією для своїх акціонерів і кредиторів називається грошовим потоком капіталу (Capital cash flow, CCF). Капітальний грошовий потік (Capital cash flow, CCF) – це такий грошовий потік, який доступний для кредиторів і додати акціонерний грошовий потік (Equity cash flow, ECF).

Грошовий потік кредиторів (CFd) складається з суми сплати відсотків плюс погашення основної суми боргу. Як бачимо з наведених визначень, основними категоріями, що характеризують грошовий потік за статичного підходу, є: «залишок грошових коштів на даний момент часу», «чистий грошовий потік», «чистий грошовий потік». На динамічному рівні грошовий потік – це рух грошових коштів у двох формах: у вигляді плану майбутніх

грошових потоків підприємства в часі, або звіту про його рух у попередніх періодах. Класифікація грошових потоків за ключовими ознаками представлені на рисунку 1.4.

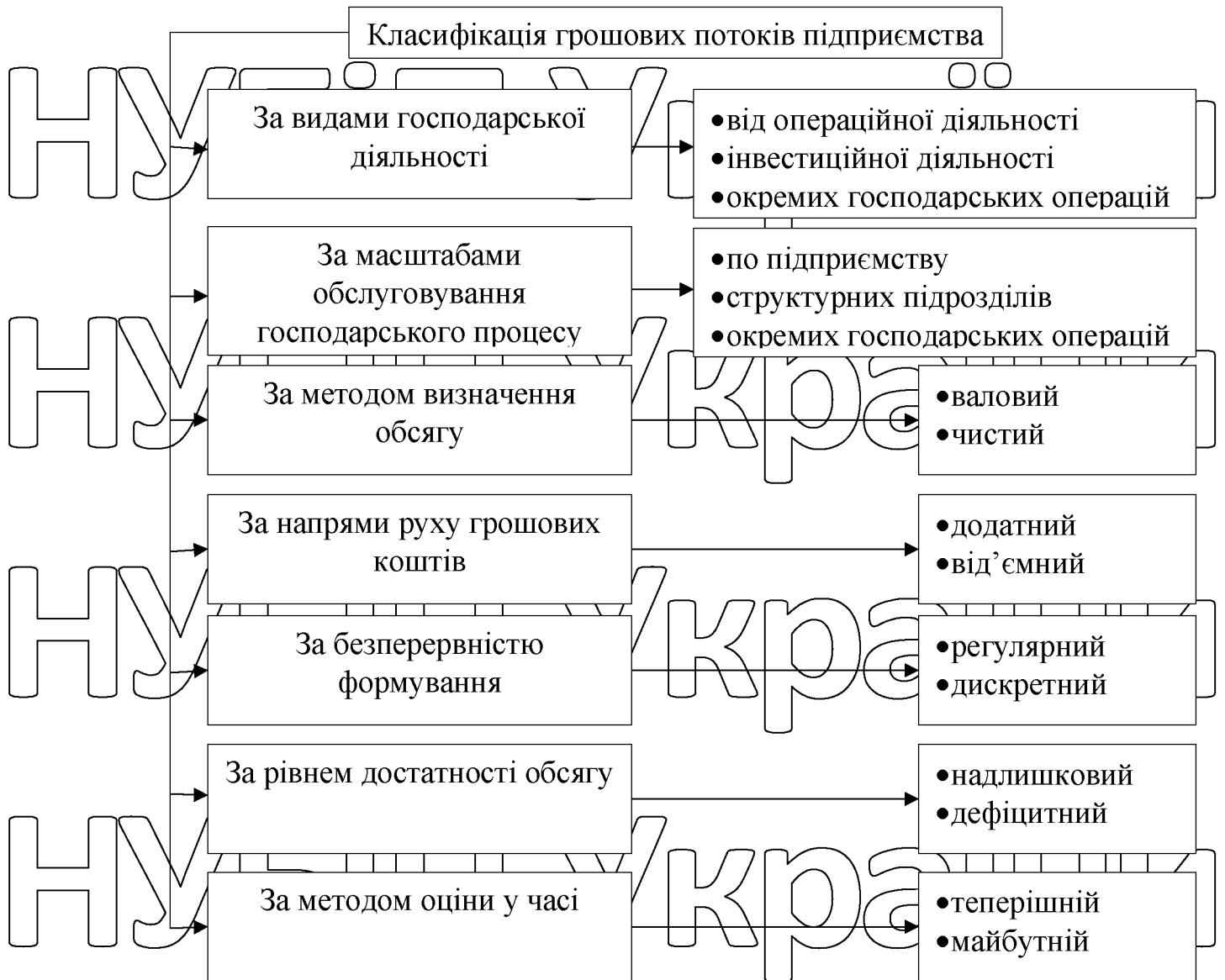

Рис. 1.4 Класифікація грошових потоків за основними ознаками.

Коротко викладу суть кожної з класифікаційних характеристик грошових потоків. Особливої уваги заслуговує розподіл грошових потоків за напрямками. У спеціальній літературі за цією ознакою виділяють такі грошові потоки: вхідні та вихідні [6].

Вхідні грошові потоки характеризують надходження грошових коштів від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Вихідні грошові потоки - грошові витрати по всій діяльності. За допомогою цієї функції класифікації

вибрані користувачі інформації зможуть аналізувати інформацію про рух грошових потоків у звіті.

Класифікація грошових потоків за типом використовуваної валюти необхідна для отримання інформації про те, в якій валюті уряд переважно проводить готівкові операції, на яких ринках він працює.

Відповідно до цієї класифікаційної ознаки в спеціальній літературі [10, с. 15] грошові потоки поділяються на: грошові потоки в національній валюті та в іноземній валюті. Грошовий потік у національній валюті характеризує частину загального грошового потоку, яку обслуговує національна валюта. Грошовий

потік в іноземній валюті характеризує частину загального грошового потоку, яку обслуговує валюта інших країн, тобто іноземна валюта. Грошовий потік у колективній валюті характеризує частину загального грошового потоку, яка обслуговує міждержавні відносини та розрахунки в межах міждержавних організацій.

Класифікація грошових потоків за характером передбачає їх поділ на внутрішні та зовнішні. Внутрішній грошовий потік характеризує сукупність доходів і витрат грошових потоків, що реалізуються в державі. Зовнішній грошовий потік характеризує сукупність доходів і витрат грошових потоків, які здійснюються за межами держави.

На думку В. Ковальова, надходження грошових коштів, доходи, витрати, заробітки, виплати тощо. Вони можуть виступати як елемент грошового потоку. У більшості випадків це очікуваний грошовий потік. Саме для таких потоків були розроблені формалізовані методи та критерії, які дозволяють приймати обґрунтовані рішення фінансового характеру [18].

За словами проф. Н. Хахонова грошовий потік - навмисний рух грошових коштів та їх еквівалентів, що вимірюється в грошовому вираженні за одиницю часу. У дослідженні ми бачимо, що при динамічному підході категорію грошового потоку часто ототожнюють з «потокком платежів», тобто необхідно визначити визначення економічної сутності. Відмінності між грошовими потоками та платежами також видно в роботі Дж. Бриґама та М. Ерхардта, які

поділяють всі грошові потоки на основі їх однорідності на постійні регулярні грошові потоки, які називаються платежами, і фактичні грошові потоки.) до нерівних платежів чи надходжень [7].

З метою чіткого визначення окремих структурних компонентів грошового потоку та формування однозначної інтерпретації цих категорій грошові надходження будемо називати позитивним (вхідним, позитивним) грошовим потоком, відтік грошових коштів – негативним (початковим, негативним) грошовим потоком, а різниця між позитивними та негативними грошовими потоками по кожному виду діяльності або по господарській діяльності в цілому

- чистий грошовий потік.

Різниця між загальними надходженнями та відтоками грошових коштів від операційної діяльності за певний період часу є чистим грошовим потоком від операційної діяльності. У теорії та практиці корпоративних фінансів рекомендується позитивне значення чистого грошового потоку компанії від операційної діяльності, що є свідченням ефективного управління фінансами підприємства.

Теза більшості вчених і фахівців про те, що дохід від основної операційної діяльності має перевищувати витрати, є доцільним, оскільки така ситуація характеризує надходження в підприємство грошових коштів, що утворюються від операційної діяльності, що є передумовою фінансування інвестиційної діяльності.

Під інвестиційною діяльністю підприємства прийнято розуміти сукупність операцій, які пов'язані з вкладенням грошових ресурсів у реальні та фінансові об'єкти інвестування. Інвестиційна діяльність визначає передумови майбутньої діяльності компанії та її здатність генерувати грошові потоки в майбутньому. Обсяг і структура грошових потоків від інвестиційної діяльності багато в чому визначають поточну та майбутню конкурентоспроможність підприємства. Рух грошових коштів в результаті інвестиційної діяльності підприємства можна спостерігати на рисунку 1.5.

Рис 1.5. Рух грошових коштів в результаті інвестиційної діяльності

Аналіз літературних джерел показав, що в даний час не існує єдиного комплексного підходу до розробки різних видів класифікації грошових потоків, вченими виділено чимало класифікаційних ознак, що повторюють існуючі.

Таким чином, використання окремих теоретичних засад класифікації грошових потоків в економіці сприятиме формуванню загального уявлення про природу грошових потоків і забезпечує впровадження комплексного підходу до управління грошовими потоками національної економіки.

1.3. Підходи до діагностики ефективності управління грошовими потоками підприємства

Грошовий потік – це певний баланс між доходами та витратами компанії за певний період часу (наприклад: щоквартально, щорічно), а наявні кошти необхідні для функціонування аграрного бізнесу. Звіт про рух грошових коштів може допомогти вам спланувати грошові потоки на наступний фінансовий період. Звіт про рух грошових коштів вказує на всі очікувані джерела та

витрати грошових коштів (включаючи операційну, фінансову та інвестиційну діяльність) і передбачає ймовірність наявності достатньої кількості грошових коштів для здійснення операцій протягом наступного періоду.

Показники, що відображають результативні показники управління грошовими потоками підприємства, визначають його конкурентоспроможність, бізнес-потенціал, рівень гарантій економічних інтересів організації, її фінансових партнерів, забезпечують:

- об'єктивна діагностика фінансового стану підприємства, виявлення недоліків організації та причин їх появи;

- визначення заходів і важелів регулювання фінансів організації для досягнення конкретного фінансового результату;

- визначення резервів зміцнення фінансового стану організації, а також розробка комплексу заходів щодо їх використання;

- оцінка фінансових ризиків та їхній прогноз;

- прогнозування фінансового стану підприємства за результатами проведення цих заходів [15].

Можна виокремити наступні напрямки аналізу фінансового стану:

1. Аналіз структури балансу.

2. Аналіз ліквідності (платоспроможності) та фінансової стійкості підприємства.

3. Аналіз прибуткової діяльності сільськогосподарського підприємства та схеми виробничих витрат.

4. Аналіз рентабельності капіталу.

5. Аналіз оборотності капіталу.

6. Аналіз продуктивності праці [3].

Етапи процесу управління грошовими потоками аграрного підприємства, представлені на рисунку 1.6.

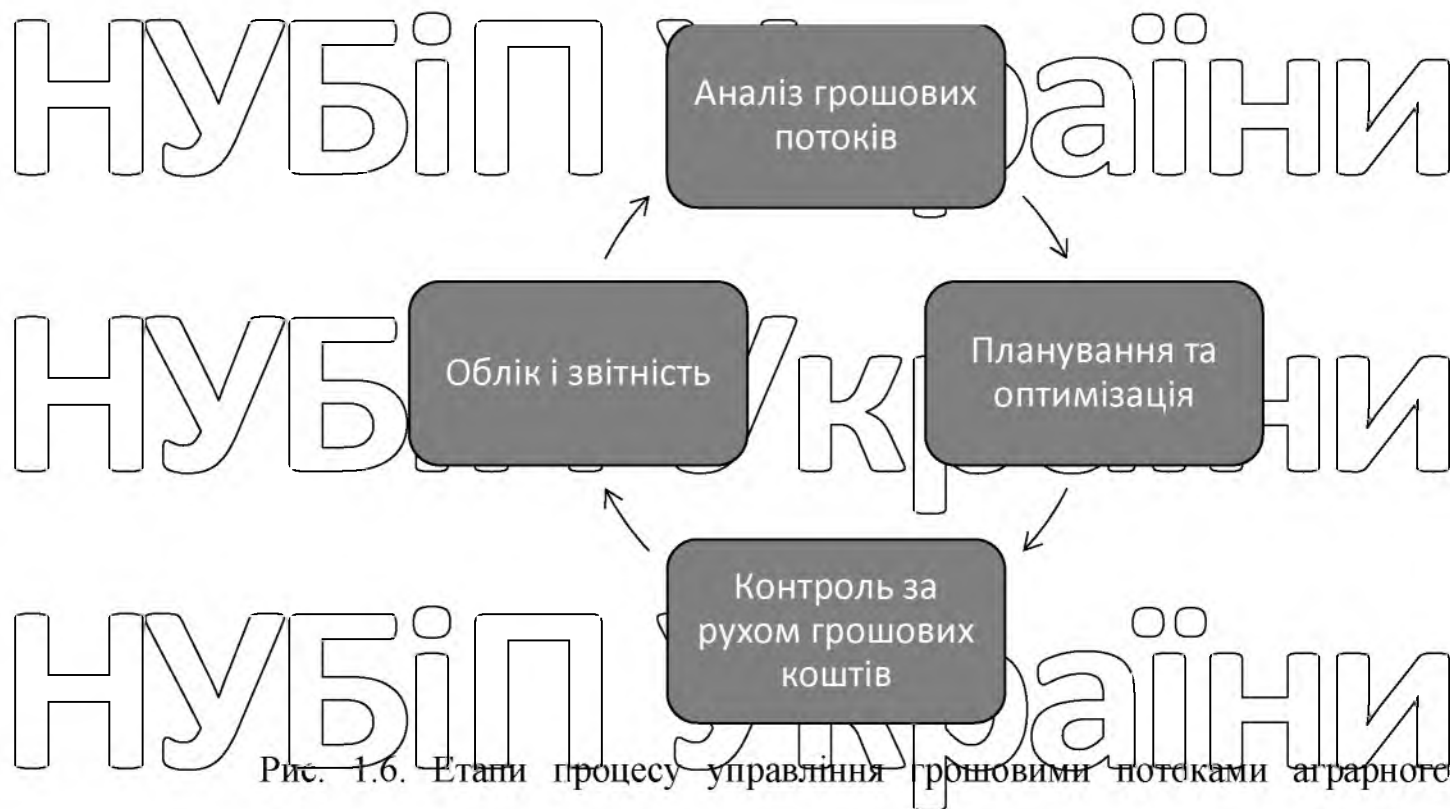

Рис. 1.6. Етапи процесу управління грошовими потоками аграрного підприємства

Залежно від необхідного напрямку фінансового аналізу це можливо наступними способами:

- ретроспективний аналіз: ця форма призначена для аналізу стану компанії, основних тенденцій та проблем;
- попередній аналіз: цей аналіз проводиться для вивчення фінансових проектів, їх обґрунтованості та надійності щодо поточного стану компанії та її потенціалу;
- планово-факторний аналіз: ця форма аналізу призначена для аналізу виконання планових і поточних показників [4].

Застосування методів такого типу є дещо суб'єктивним через те, що тут на перший план виступають знання, досвід та інтуїція аналітика. Формалізовані методи містять досить суворі формалізовані аналітичні залежності (метод групування, метод індексу, метод арифметичних різниць, диференціальні методи, інтеграли, метод середніх і відносних значень, методи обробки елементарних часових рядів та інші [8]).

Інформаційною базою для фінансового аналізу прийнято вважати дані бухгалтерського обліку та звітності (баланс і розбивка балансу, звіт про фінансові результати та їхнє використання, звіт про рух грошових коштів, інформація про місцезнаходження майна підприємства).

Особливе значення мають фінансові коефіцієнти, оскільки вони є основою для оцінки діяльності організації, а також для оцінки зовнішніх користувачів інформаційних даних (кредитори, акціонери, інвестори). Тому при прийнятті будь-якого рішення про грошові потоки необхідно оцінити вплив рішення на найбільш значущі фінансові показники (коефіцієнти). Для цілісної

оцінки ефективності управління грошовими потоками об'єднайте різні фінансові показники та коефіцієнти (з урахуванням важливості кожного), у глобальні показники фінансового стану.

Вивчення інформативних даних дозволить оцінити стан фінансових ресурсів підприємства, відстежити зміни активів і пасивів, забезпечити прибуток і збитки, визначити перспективи розвитку бізнесу. При аналізі та плануванні застосовуються стандарти, які діють в компанії. Кожне підприємство розробляє власні цілі, стандарти, норми, ліміти та ставки, систему оцінки, а також регулювання фінансових ресурсів. Ця інформація є

комерційною таємницею компанії. Раціональна структура аналізованої рівноваги відрізняється такими характеристиками:

1. зростання власного капіталу;
2. достатність грошових коштів на рахунках сільськогосподарської організації;
3. баланс дебіторської і кредиторської заборгованостей;
4. забезпеченість компанії власними оборотними коштами;
5. відсутність «хворих» статей (збитки, прострочені заборгованості та інші) в балансі;
6. відсутність відчутних змін в статтях балансу;
7. контроль максимально можливих величин запасів над мінімальними рівнем їх формування.

Проаналізувати фінансовий стан підприємства дозволяють такі основні прийоми:

– прийом групування і зведення: цей прийом заснований на групуванні більш зведених показників. Це дозволяє визначити впливові фактори та тенденції.

– метод порівняння: суть цього методу полягає в порівнянні показників базового або планового періоду, з особливим акцентом на точність показників та їх порівнянність.

– метод ланцюгових підстановок: суть прийому повинна замінити індивідуальні показники звіту, що дозволяє визначити та виміряти вплив факторів у підсумковому фінансовому показнику [2]

Інший метод – коефіцієнтний. Цей метод використовує порівняння відносних мір, які мають однакові одиниці вимірювання. Для порівняння беруться показники організації за різні періоди часу, або показники інших компаній, які є показниками організації із середньогалузевими значеннями

Таким чином, етапи фінансового оздоровлення аграрних підприємств включають:

1. огляд стану галузі в цілому та аналіз впливу зовнішніх факторів; - аналіз внутрішніх факторів впливу компанії;
2. формування стратегії та тактики розвитку бізнесу;
3. аналіз фінансового стану;
4. Прогноз антикризової стратегії;
5. аналіз проблем, засобів та інструментів відновлення платоспроможності підприємства;
6. прогноз відновлення фінансової стійкості та збалансованості;
7. оцінка та аналіз ризиків фінансової нестабільності.

Отже, грошові кошти, як форма фінансових ресурсів можуть бути отримані у вигляді:

- отриманих інвестицій;
- надходження із бюджетів та позабюджетного фонду;

НУБІП України
- отримання готівкових коштів за реалізовану продукцію;
- надходження тих чи інших кредитів (довгострокових та короткострокових);

- отримання коштів за реалізацію необоротних активів;

НУБІП України
- отримання погашення дебіторських заборгованостей
- вкладення в акціонерний капітал.

Разом з тим, напрями використання грошових коштів сільськогосподарського підприємства можна визначити наступним чином:

- відсоткова виплата за позиками;

НУБІП України
- оплата поставальникам за матеріали, сировину та інші комплектуючі;

- платежі у бюджетні та позабюджетні фонди;
- сплата кредиторської заборгованості;

НУБІП України
- купівля акцій інших підприємств, а також інвестиції в цінні папери;
- отримання дивідендів;

- сплата послуг, які отримані від контрагентів.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВА «ПКЗ- АГРО»)

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства «ПКЗ – АГРО»

Вивчення ефективного управління грошовими потоками вимагає врахування всієї сукупності економічних факторів і кліматичних умов, в яких перебуває об'єкт дослідження. Товариство з обмеженою відповідальністю «ПКЗ - АГРО» (далі ТОВ «ПКЗ - АГРО») розташоване в місті Пирятин Пирятинського району Полтавської області. ТОВ «ПКЗ - АГРО» здійснює свою діяльність відповідно до Статуту підприємства, має печатку з найменуванням, самостійний баланс, розрахункові рахунки, штампи.

Природні умови вагомо впливають на ефективність сільського господарства, особливо в рослинництві та розглядаються в економіці як один із факторів, що впливають на ефективність виробництва. Клімат Полтавської області характеризується помірно-континентальним. Середньорічна температура повітря $+15^{\circ}\text{C}$. Найтепліший місяць – липень, найхолодніший – січень. Середньорічна кількість опадів 470-540 мм. Весна - коротка (близько 45 днів) настає, коли середньодобова температура стає більше $+15^{\circ}\text{C}$. Особливістю весни є можливість весняних заморозків. Літо – найдовший період (близько 5 місяців). У цей період 1/3 річних опадів випадає у вигляді злив, які звожують лише верхній шар ґрунту. Осінь коротка (близько 45 днів). Зима – малосніжна, коротка, тепла.

Ґрунти в досліджуваному господарстві переважно південні чорноземи. Агротехнічну однорідність агропромислових груп ґрунтів проводили з урахуванням їх генетичних особливостей, механічного складу, забезпеченості поживними речовинами та інших факторів, що потребують диференційованого здійснення заходів щодо підвищення продуктивності угідь. Тривалість вегетаційного періоду 215-220 днів, а безморозного – близько 200 днів. Таким

чином, ґрунтово-кліматичні умови дозволяють вирощувати сільськогосподарські культури.

Земля є головною умовою існування людського суспільства і безумовно є найважливішим джерелом національного багатства, перша передумова і природна основа суспільного виробництва, універсальний фактор будь-якої людської діяльності. Якщо, наприклад, у промисловості (крім гірничодобувної) це просторова база, або місце для різних виробничих приміщень, то в сільському господарстві земля є основним засобом виробництва, без якого не був би процес рослинництва.

Рациональне використання та підвищення родючості земель є першою умовою збільшення виробництва, зростання рентабельності, зміцнення економіки господарства. Спостерігати динаміку сільськогосподарських угідь в ТОВ «ПКЗ-АГРО» представлена у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка сільськогосподарських угідь в ТОВ «ПКЗ-АГРО»

Угіддя	2017 р.		2018 р.		2019 р.		У % до 2017 р.
	га	%	га	%	га	%	
Сільськогосподарські угіддя, всього	6074,95	100	5847,05	100	5912,77	100	97,33
рілля	6033,38	99,3	5822,7	99,6	5885,3	99,5	97,55

Після аналізу даних табл. 2.1, можна зробити висновок, що площа сільськогосподарських угідь за останні три роки зменшилась на 2,67% і в 2019 році склала 5912,77 га. У складі сільськогосподарських угідь переважають рілля, які в 2019 році становлять 99,5% усіх земель.

Для визначення трудових ресурсів агрофірми введуть персональний облік всіх працівників. Чисельність співробітників компанії може бути зареєстрована в потрібний час і розрахована в середньому за період (місяць, квартал, рік). Рациональне використання трудових ресурсів передбачає

насамперед, забезпечення їх нормальної зайнятості, пропорційний розподіл по галузях і території, досягнення максимальної продуктивності праці.

Збільшення використання трудових ресурсів за рахунок зниження сезонності робіт - одна з найактуальніших проблем сільськогосподарського виробництва. Цього можна досягти за рахунок збільшення навантаження робітників влітку та забезпечення їх зайнятості взимку. У цьому сенсі виробництво шукає відповідне поєднання галузей, сільськогосподарських культур і сортів рослин, видів і порід тварин з різними періодами роботи, впроваджує нове обладнання, удосконалює технології, впроваджує новітні прогресивні форми і методи роботи. Динаміка трудових ресурсів підприємства та їх використання представлена в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка трудових ресурсів та їхнє використання в ТОВ «ПКЗ-АГРО»

Показники	Роки			2019р. у
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	% до 2017р.
Середньорічна чисельність працівників, осіб	114	121	120	105,26
У т.ч. рослинництва	114	121	120	105,26
Припадає на 1-го працівника сільськогосподарських угідь, га	53,3	48,3	49,3	92,5
Вартість валової продукції, тис. грн.	207750,8	318852,0	278838,7	134,2
В т.ч. рослинництва, тис. грн.	197363,3	302909,4	264896,8	
тваринництва	187495,1	287763,9	251651,9	134,2
Вартість валової продукції на 1-го середньорічного працівника тис. грн.	1822,4	2635,1	2323,7	127,5

Проаналізувавши таблицю 2.2 визначено, що загальна кількість працівників у 2019 р., порівнюючи з 2017 р., зросла на 5,26 %. Кількість

сільськогосподарських угідь зменшилась на 7,5% на одного працюючого. Собівартість валової продукції на одного середньостатистичного працівника за досліджуваний період зросла на 27,5%.

Виробництво сільськогосподарської продукції неможливе за наявності лише землі та трудових ресурсів. У процесі виробництва використовуються засоби виробництва (засоби і предмети праці). Засоби виробництва, виражені в грошовій формі, становлять капітал сільськогосподарського підприємства.

Економічна ефективність використання основного капіталу в сільському господарстві характеризується системою показників. Основними з них є показники, що характеризують технічну команду підприємства: капіталозабезпеченість, достатність капіталу та показники, що характеризують ефективність використання основного капіталу: рентабельність капіталу, фондомісткість і норма прибутку.

Таблиця 2.3

Динаміка забезпечення підприємства основним капіталом та його використання в ТОВ «ПКЗ-АГРО»

Показники	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2019 р. У % до 2017 р.
Вартість основного капіталу, тис. грн.	133184	19984	27733	208,2
на 1 га с.-г. угідь	219	34,2	46,9	213,9
на 1-го середньорічного працівника, грн	1168,3	1651,6	2311,1	197,8
Капіталомісткість, грн	0,64	0,63	0,99	155,1
Капіталовіддача, грн.	1,56	1,60	1,01	64,5
Норма прибутку, %	21	32	26	X

Дані таблиці 2.3 показують вартість основного капіталу на 1 га сільськогосподарських угідь землі у 2019 році порівняно з 2017 роком зросла на 113,9%, вартість основного капіталу на 1 середньорічного працівника зросла на

197,8%, фондомісткість збільшилася на 55,1%, а рентабельність власного капіталу знизилася на 35,5%. Норма прибутку зросла на 5 процентних пунктів, що свідчить про підвищення рентабельності виробничого процесу від використання основного капіталу.

Тому ТОВ «ПКЗ-АГРО» добре забезпечене земельними ресурсами, у структурі яких найбільшу кількість становить рілля, за досліджуваний період значно підвищилася норма прибутковості, що свідчить про підвищення рентабельності процесу виробництва від використання основного капіталу.

2.2. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства

Аналіз фінансового стану дозволяє вивчити стан капіталу в процесі його обігу та здатність суб'єкта господарювання розширювати свою діяльність. Загалом аналіз фінансового стану підприємства здійснюється за даними балансу, який відображає склад і структуру бізнес-ресурсів та джерела їх формування. Можна стверджувати, що всі зовнішні користувачі бізнес-даних використовують методи фінансового аналізу для оцінки стану компанії та прийняття своїх економічних рішень. Показники балансу аналізованого підприємства за період 2017-2019 рр. представлені в таблиці 2.5.

Аналізуювши показників активу на балансі слід звертати увагу на те, як збільшилася (зменшилась) загальна сума активу і до яких статей відбулася зміна. Зростання валюти балансу порівняно з попереднім періодом є хорошим знаком.

Як показано в таблиці 2.5, загальні активи підприємства за аналізований період зросли, що свідчить про збільшення економічних ресурсів та збільшення виробничих можливостей підприємства. Таким чином, сума активів у 2019 році на 26,94% перевищує суму активів у 2017 році. Збільшення відбулося в основному за рахунок збільшення вартості основних засобів, скорочення товарно-матеріальних цінностей та відшкодування дебіторської заборгованості некомерційної. Збільшення вартості основних фондів не є природним процесом амортизації та зносу у процесі виробництва.

Керівництву підприємства варто більше приділити уваги до ступеня амортизації, бо застарілі основні фонди можуть знизити загальну виробничу потужність і продуктивність підприємства. Скорочення запасів тепер є свідченням того, що компанія зменшує обсяг замороженого капіталу і може спрямувати фінансові ресурси на фінансування робочого циклу.

Таблиця 2.3
Горизонтальний аналіз активу балансу ТОВ «ЛІКЗ-АГРО» за 2017-2019
рр., тис. грн.

Показники	Абсолютна величина			Зміна 2019 до 2017	
	2017	2018	2019	Абсолютна (грн.)	Відносна %
1. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	235	218	230	-5	-2,13
Незавершені капітальні інвестиції	1231	0	0	-1231	-100
Основні засоби	43973	63311	58962	14989	34,09
Довгострокові біологічні активи	0	0	0	0	0,00
Довгострокова дебіторська заборгованість	0	0	0	0	0,00
Інші необоротні активи	0	0	0	0	0,00
Разом необоротних активів	45439	63529	59192	13753	30,03
2. Оборотні активи					
Запаси	120047	108898	84210	-35837	-29,85
Виробничі запаси	25682	17020	17020	-8662	-33,73
Незавершене виробництво	23840	31566	31566	7726	32,41
Готова продукція	70458	60250	32500	-37958	-53,87

НУБІП України

Продовження таблиці 2.5.

Товари	67	62	43501	43434	20050,75
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	5403	16364	48870	43467	804,5
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	0	0	0	0	0,00
З бюджетом	53	1001	8204	8151	15379,25
Гроші та їх еквіваленти	198	20103	4381	4183	2112,63
Рахунки в банках	197	17061	4381	4184	2123,86
Інші оборотні активи	6284	1	11	-6273	-99,82
Разом оборотних активів	154404	213802	194489	40085	25,96
Активи	199843	277331	253678	53835	26,94

В цілому вважається, що великі обсяги товарно-матеріальних цінностей призводять до додаткових витрат на їх зберігання, тому більшість компаній намагаються їх зменшити. Зменшення валюти балансу свідчить про певне звуження компанії. А зменшення його за рахунок короткострокових активів може свідчити про зниження платоспроможності підприємства, що в свою чергу може викликати проблеми зі своєчасною оплатою зобов'язань. Структура активу балансу досліджуваного підприємства за 2017-2019 рр. представлена на рисунку 2.1.

Аналіз демонструє, що зменшення активів відбулося переважно за рахунок зменшення необоротних активів, а сума оборотних активів зменшилась незначно, що є хорошим знаком. Таким чином, можна стверджувати, що підприємство формує більш мобільну структуру активів, що в цілому покращує загальне фінансове становище підприємства, оскільки прискорює оборотність оборотних коштів.

НУБІП України

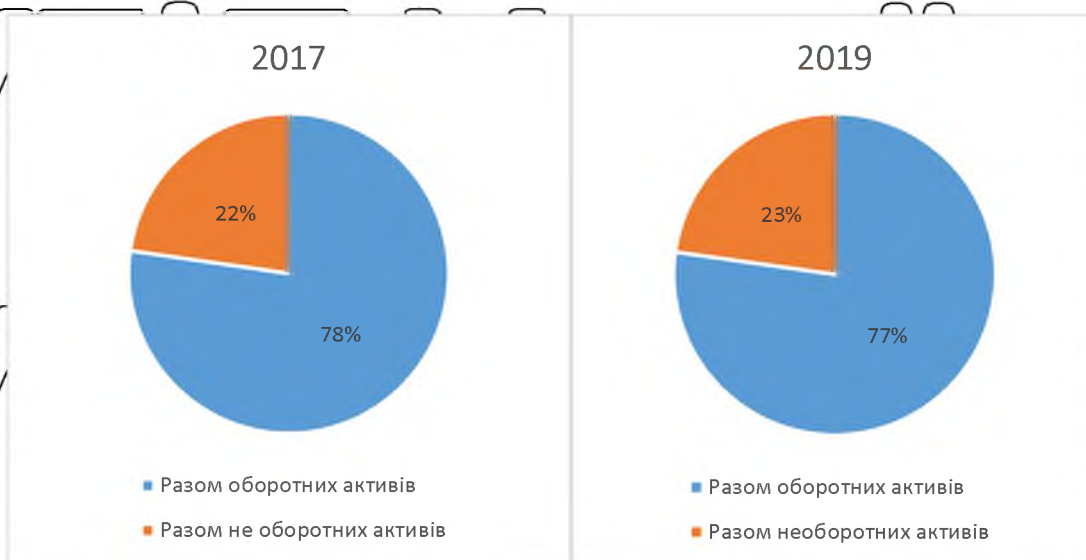

Рис. 2.1 Структура активу балансу підприємства за 2017-2019 рр., %

Зростання суми кредитів до отримання за товари, роботи, послуги за аналізований період характеризує управління як таке, що спрямоване на іммобілізацію частини оборотних коштів споживачам кредиту товарів, робіт, послуг - дебіторам. Ознакою незадовільної діяльності підприємства є наявність дебіторської та кредиторської заборгованості. Слід зазначити, що заборгованості у підприємства немає.

Аналіз динаміки пасивів балансу підприємства дає змогу визначити, з яких джерел відбулося збільшення (зменшення) активів балансу.

Горизонтальний аналіз пасивів балансу досліджуваного підприємства наведено в таблиці 2.6. Основними компонентами пасивів балансу є капітал (власні джерела) і зобов'язання (позичені джерела). Капітал — це кошти, доступні суб'єкту господарювання для отримання прибутку. Основним джерелом фінансування вважається акціонерний капітал, який складається із статутних внесків, накопиченого резерву та додаткового капіталу, а також нерозподіленого прибутку, який компанія отримала в попередні роки і не розподілена між власниками (тобто реінвестована). Проте більшість компаній схильються до такої тактики фінансування, яка передбачає залучення додаткових позикових коштів, збільшення потенціалу та можливостей компанії, але збільшення ризику фінансової залежності.

Головним джерелом заміщення власних коштів є утримання доходу. Якщо

підприємство має збільшення нерозподіленого доходу, це означає, що отриманий прибуток вкладається в діяльність і поповнює власні кошти підприємства.

Позиковий капітал формується за рахунок банківських позик, поточних зобов'язань перед різними кредиторами (державою, робітниками, постачальниками).

Таблиця 2.6

Горизонтальний аналіз пасиву балансу ТОВ «ПКЗ-АГРО»

за 2017-2019 рр., тис. грн.

Показники	Абсолютна величина			Зміна 2019 до 2017	
	2017	2018	2019	Абсолютна (+/-, тис. грн)	Відносна (+/-, %)
1. Власний капітал					
Зареєстрований капітал	26	26	26	0	0,00
Капітал у дооцінках	0	0	0	0	0,00
Резервний капітал	76295	76295	76295	0	0,00
Нерозподілений прибуток	16684	70730	103121	86437	518,08
Разом власного капіталу	96123	150179	182590	86467	89,95
2. Поточні зобов'язання та забезпечення					
<i>Поточна кредиторська заборгованість за:</i>					
товари, роботи, послугу	42619	57019	40543	-2076	-4,87
Розрахунки з бюджетом	1994	703	663	-1329	-66,65
з податку на прибуток	0	0	0	0	0,00
розрахунками зі страхування	16	23	2	-14	-87,5
розрахунками з оплати праці	120	169	3	-117	-97,5
Інші поточні зобов'язання	58972	65688	28334	-30638	-48,05

Продовження таблиці 2.6.

Разом поточних зобов'язань	103721	127152	71088	-32633	-31,46
Пасив	199843	277331	253678	53835	26.94

В ході дослідження виявлено, що основним джерелом заміщення власних коштів є утримані доходи. Якщо підприємство має збільшення нерозподіленого доходу, це означає, що отриманий прибуток вкладається в діяльність і поповнює власні кошти підприємства.

Позиковий капітал формується за рахунок банківських позик, поточних зобов'язань перед різними кредиторами (державою, робітниками, постачальниками). Динамічна структура основних складових пасиву балансу підприємства представлено на рисунку 2.2.

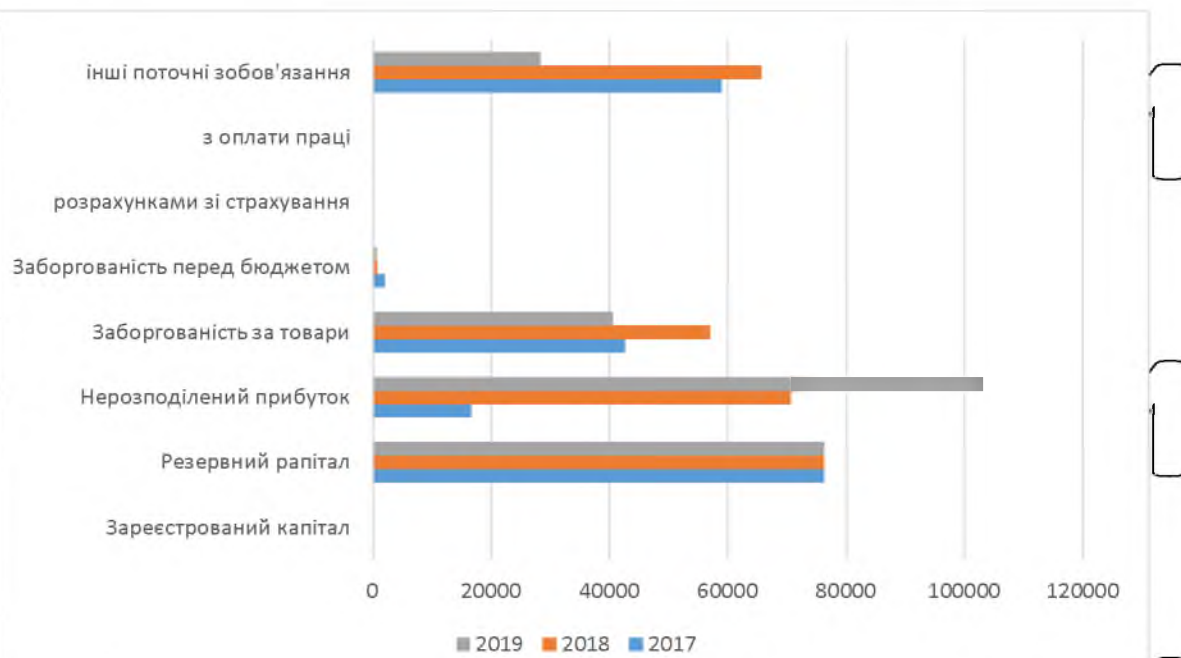

Рис. 2.2. Динаміка пасиву балансу підприємства ТОВ «ПКЗ-АГРО» за 2017-2019 рр., тис. грн.

Склад і структура поточних зобов'язань підприємства мають значний вплив на фінансовий стан підприємства. Слід зазначити, що підприємство протягом аналізованого періоду не має довгострокових кредитів від банків, цс

характеризує його як фінансово незалежне. Позиковий капітал складається переважно з поточної кредиторської заборгованості перед постачальниками та бюджетних розрахунків.

Основним завданням сільськогосподарського виробництва є забезпечення більшого зростання і стійкості виробництва, підвищення ефективності сільського господарства і тваринництва для задоволення потреб населення в продуктах харчування і промисловості, в сировині. Ефективність використання основних фондів не тільки залежить від рівня інтенсифікації сільськогосподарського виробництва, але сільськогосподарські підприємства працюють в різних кліматичних та економічних умовах, мають різну спеціалізацію, інтенсивність виробництва, розміри, рівень цін. Результативні показники фінансової діяльності досліджуваного підприємства за 2017-2019 рр. наведено у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Фінансові результати ТОВ «ЛКЗ-АГРО» за 2017-2019 рр., тис. грн.

Показники	2017	2018	2019	Відношення 2019 р. до 2017 р.
Чистий дохід реалізованої продукції	84797	218382	238988	281,84
Собівартість реалізованої продукції	61574	137330	163538	265,6
Валовий прибуток	23223	81052	75450	324,89
Інші операційні доходи	874	1347	4762	544,85
Адміністративні витрати	3476	5218	5338	153,57
Витрати зі збуту	3997	19975	32008	800,8
Інші операційні витрати	461	2554	5439	1179,83
Фінансовий результат від операційної діяльності	16163	54652	37427	231,56
Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0,00

Продовження таблиці 2.7.

Інші доходи	736	25	321	43,51
Інші витрати	218	0	0	-100
Фінансовий результат до оподаткування	16684	54681	37854	226,89
Чистий фінансовий результат	16684	54681	37854	226,89

Фінансовий аналіз результатів компанії за 2017-2019 роки дозволяє стверджувати, що чистий фінансовий результат компанії за цей період значно зріс з 16 684 тис. грн. у 2017 році до 37 854 тис. грн. у 2019 р. Протягом аналізованого періоду спостерігалось стабільне зростання, що пов'язано з оптимізацією витрат бізнесу, а саме собівартості реалізованої продукції, яка зменшувалася повільніше, ніж темпи зниження виручки від реалізації..

Узагальнена динаміка чистого прибутку досліджуваного підприємства наведено на рисунку 2.3.

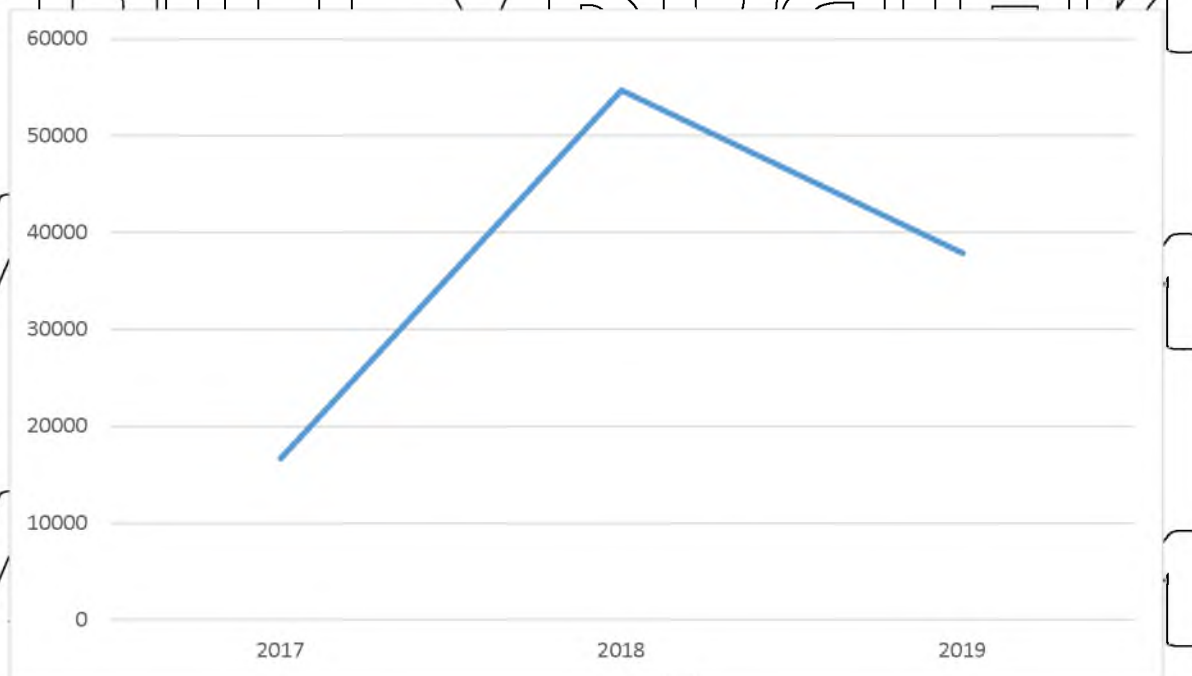

Рис. 2.3. Динаміка чистого прибутку підприємства ТОВ «ПКЗ-АГРО» за 2017-2019 рр., тис. грн.

В цілому слід зазначити, що аналізована компанія має низький рівень

прибутку, але загальна тенденція зростання фінансових результатів дозволяє стверджувати, що в майбутньому підприємство може збільшити розмір чистого прибутку, оскільки існує постійна тенденція зростання прибутку.

Таблиця 2.8

Динаміка показників майнового стану ТОВ «ПКЗ-АГРО»

Показники	2017р.	2018р.	2019р.	Відношення 2019 р. до 2017 р., (Індекс)
Частка оборотних виробничих фондів	32,08	19,65	22,72	0,71
Частка основних засобів в активах	22,00	22,83	23,24	1,06
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,41	0,39	0,47	1,15
Коефіцієнт мобільності активів	3,39	3,37	3,29	0,97

Аналіз показників стану власного капіталу ТОВ «ПКЗ-АГРО» за останні 3 роки наведено в таблиці 2.8, з якого видно, що частка оборотних коштів у виробничій сфері зменшилась на 29%, що є негативним моментом для виробництва сільськогосподарських компаній. Відсоток вкладених коштів в основні засоби збільшився на 6%, рівень фізичного та морального зносу основних засобів зріс у 2019 році на 15% порівняно з 2017 роком.

Коефіцієнт мобільності активів у 2019 році знизився на 3% порівняно з 2017 роком, що свідчить про недостатній рівень оновлення активів компанії. Оборотний капітал сільськогосподарського виробничого підприємства постійно переходить від стадії кругообігу сировини до грошової форми, тому доцільно аналізувати показники, які його характеризують. Чим швидше цей капітал циркулює, тим швидше компанія буде продавати свою продукцію і отримувати більше прибутку.

Для оцінки спроможності до розрахунків по заборгованостям на найбільш короткостроковому часовому періоді використовують платоспроможність, а в більш тривалому – ліквідність [24]. Оцінка основних показників ліквідності та платоспроможності ТОВ «ПКЗ-АГРО» представлена в табл. 2.9.

Оцінка ліквідності і платоспроможності ТОВ «ПКЗ-АГРО»

Таблиця 2.9.

Показник	Норматив	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення		
					2018-2017	2019-2018	2019-2017
Коефіцієнт загальної ліквідності	>1	1,49	2,18	2,73	0,69	0,55	1,24
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0	0,01	0,16	0,06	0,15	-0,1	0,05
Коефіцієнт автономії	>0,5	0,48	0,54	0,72	0,06	0,18	0,24
Коефіцієнт фінансового ризику	≤1	0,93	1,18	2,57	0,25	1,39	1,64
Коефіцієнт фінансової залежності	≤0,5	2,08	1,85	1,39	-0,23	-0,46	-0,69

Виходячи з показників табл. 2.9, ТОВ «ПКЗ-АГРО» має не значні проблеми з розрахунками за поточними зобов'язаннями. Так, коефіцієнт загальної ліквідності зростає протягом усього досліджуваного періоду і на 2019р. носить оптимальне значення, а отже - поточні зобов'язання компанії є більшими за оборотні активи. Значення коефіцієнту абсолютної ліквідності має циклічний характер і свідчить про те, що підприємство здатне в досить короткий відрізок часу погасити короткострокові зобов'язання за рахунок грошових коштів.

Значення коефіцієнту фінансової незалежності зростає, та знаходиться на досить високому рівні, що висвітлює фінансову незалежність товариства перед кредиторами. Значення коефіцієнта фінансової залежності також свідчить про фінансову залежність від кредиторів хоча і має позитивну динаміку.

З метою аналізу ефективності залучення позикових ресурсів ТОВ «ПКЗ-АГРО» проведемо розрахунок ефекту фінансового важеля (табл. 2.9.)

Таблиця 2.9.

Розрахунок ефекту фінансового левериджу для ТОВ «ПКЗ-АГРО»

тис. грн.

Показник	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення	
				2018-2017	2019-2018
Валовий прибуток	23223	81052	75450	57829	-5602
Активи	199843	277631	253678	77488	-23653
Власний капітал	96122	150179	182590	54057	32411

Продовження таблиці 2.9

Позиковий капітал	103721	127452	71088	23431	-56064
Ставка оподаткування прибутку	23	21	19	2	2
Ефект фінансового важеля	9,8	12,44	5,1	2,64	-7,34

Розрахунок ефекту фінансового важеля:

$$ЕФВ = (1 - \text{ставка оподаткування}) * \left(\frac{ВП}{ВБ} - \% \text{ставка} \right) * \frac{ПК}{ВК} \quad (2.1)$$

$$ЕФВ 2017 = 0,77 * 12 * 1,08 = 9,8$$

$$ЕФВ 2018 = 0,77 * 19 * 0,85 = 12,44$$

$$ЕФВ 2019 = 0,77 * 17 * 0,39 = 5,1$$

Аналізуючи дані табл. 2.9. спостерігається позитивний ефект від використання позикового капіталу протягом усього періоду дослідження.

Ефект фінансового важеля показує, на який відсоток збільшується сума власного капіталу за рахунок залучення позикових коштів у фінансовий оборот підприємства.

Аналіз фінансових результатів підприємства включає наступні показники:

- вивчення змін кожного показника за аналізований поточний період (горизонтальний аналіз),
- вивчення структури відповідних показників та їх змін (вертикальний аналіз).

У ринковій економіці значно зростає роль і значення прибутку. Переваги: одне з основних джерел розширення та задоволення інших потреб компанії. Тому необхідно обґрунтовано побудувати механізм формування та розподілу вигод, що гарантує оптимальний рівень ліквідності та платоспроможності.

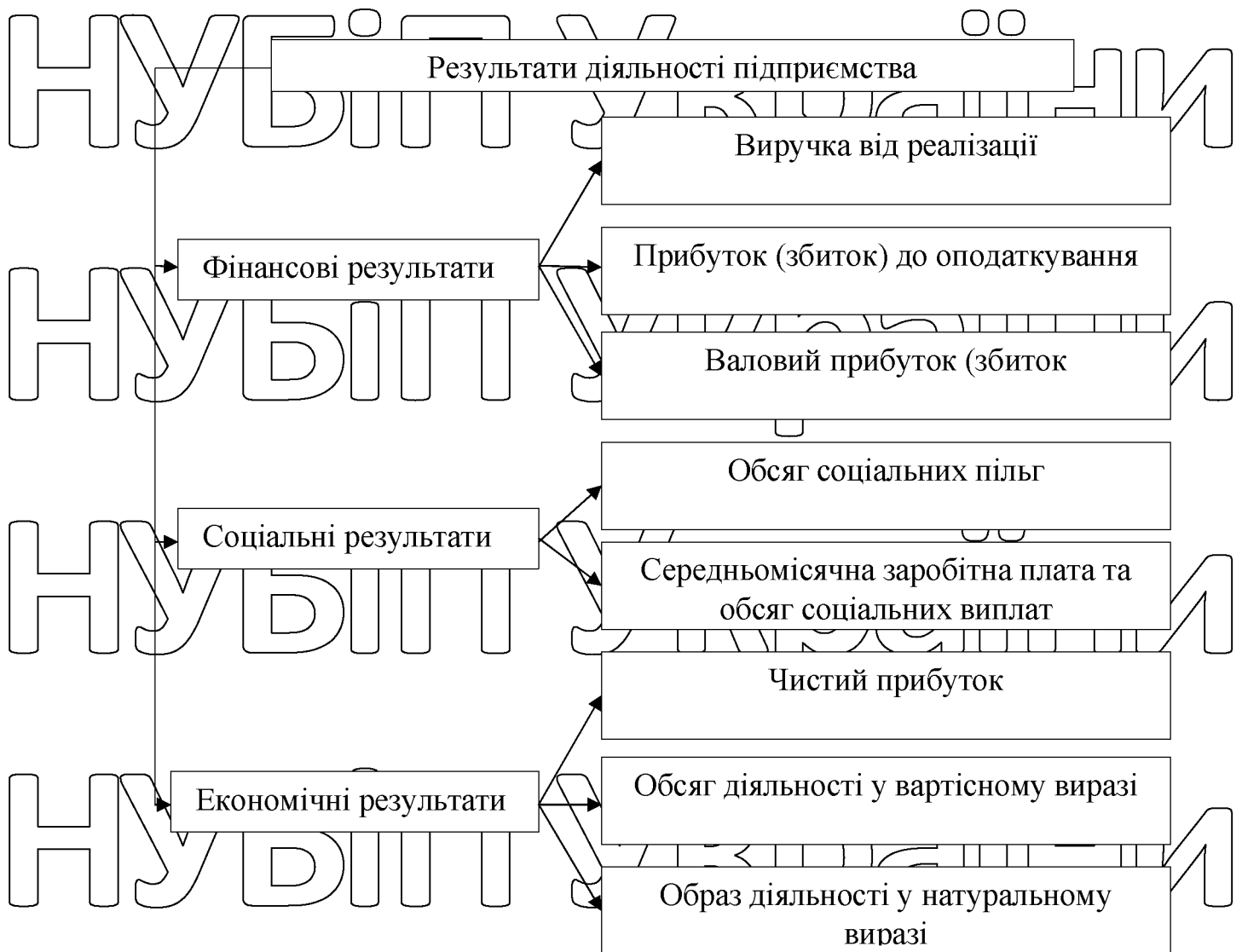

Рис. 2.4. Склад результатів діяльності аграрного підприємства

Аналізуючи дані, представлені на рис. 2.4, можна стверджувати, що основними фінансовими результатами є прибуток. На формування прибутку впливають виробничі та фінансові фактори, а також облікова політика у сфері бухгалтерського обліку та оподаткування. При цьому показники фінансової діяльності підприємства відображають компетентність керівництва та якість управлінських рішень. На рис. 2.5. наведено схему руху грошових коштів у межах досліджуваного аграрного підприємства ТОВ «ПКЗ-АГРО».

НУБІП України

Рис. 2.5. Схема руху грошових потоків всередині досліджуваного підприємства ТОВ «ГКЗ АГРО»

Максимізація прибутку — це короткострокова задача, вирішення якої розраховане на відносно короткий проміжок часу, а максимізація акціонерної власності — довгострокова мета, оскільки акціонери зацікавлені як у майбутніх прибутках, як у реальних. Максимізація прибутку може бути досягнута в короткостроковій перспективі завдяки довгостроковій прибутковості. Наприклад, бізнес може відкласти ремонт, щоб отримати короткостроковий прибуток, ризикуючи втратити більше грошей на довгостроковій реконструкції.

2.3. Коефіцієнтний аналіз результативності управління грошовими потоками підприємства

Ефективність управління грошовими потоками та успішність аграрного бізнесу можна оцінити за допомогою ряду коефіцієнтів, що визначають рівень і динаміку фінансової стійкості як основне завдання управління грошовим потоком будь-якого бізнесу. Успіх управління грошовими потоками визначається стабільністю фінансової діяльності підприємства, результатами його функціонування, активним та ефективним реагуванням на зміни

внутрішніх і зовнішніх факторів.

Оцінка фінансового стану організації здійснюється за допомогою показників, що характеризують наявність фінансових ресурсів підприємства, їх розміщення та використання. Ці показники відображають результати господарської діяльності підприємства, визначають його конкурентоспроможність, бізнес-потенціал, рівень гарантій економічних інтересів організації, її фінансових партнерів.

Залежно від необхідного напрямку фінансового аналізу це можливо наступними способами:

- ретроспективний аналіз: ця форма призначена для аналізу стану компанії, основних тенденцій та проблем;

- аналіз плану - факторний: ця форма аналізу призначена для аналізу виконання планових і фактичних показників;

- перспективний аналіз: цей аналіз проводиться для вивчення фінансових планів, їх обґрунтованості та надійності щодо поточного стану компанії та її потенціалу [9].

Проаналізуємо фінансову стійкість досліджуваного підприємства з допомогою аналізу абсолютних і відносних показників фінансової стійкості.

Загальна оборотність активів (ГАТ) є показником, що характеризує рівень ділової активності підприємства, а ефективність управління грошовими потоками та успішність підприємств можна оцінити за допомогою ряду коефіцієнтів, що визначають рівень і динаміку фінансова стабільність як головне завдання управління грошовими потоками. -яка компанія. Успіх управління грошовими потоками визначається стабільністю фінансової діяльності підприємства, результатами його функціонування, активним та ефективним реагуванням на зміни внутрішніх і зовнішніх факторів.

Загальна оцінка фінансового стану організації здійснюється за допомогою показників, що характеризують наявність фінансових ресурсів підприємства, їх розміщення та використання. Ці показники відображають результати господарської діяльності підприємства, визначають його

конкурентоспроможність, бізнес-потенціал, рівень гарантій економічних інтересів організації, її фінансових партнерів.

Залежно від необхідного напрямку фінансового аналізу це можливо наступними способами:

- ретроективний аналіз: ця форма призначена для аналізу стану компанії, основних тенденцій та проблем;

- аналіз плану - факторний: ця форма аналізу призначена для аналізу виконання планових і фактичних показників;

- перспективний аналіз: цей аналіз проводиться для вивчення фінансових планів, їх обґрунтованості та надійності щодо поточного стану компанії та її потенціалу. [9].

Визначимо фінансову стійкість підприємства шляхом аналізу абсолютних і відносних показників фінансової стійкості.

Показник, що характеризує рівень ділової активності підприємства та ефективність використання активів, є показником загального коефіцієнта оборотності активів (ТАТ - Total assets turnover). Високий рівень оборотності активів свідчить про високу віддачу від використання активів підприємства.

Нормальна динаміка цього показника полягає в тому, що він зростає, тобто має вийти на максимум. Проте слід зазначити, що рівень оборотності активів залежить від специфіки виробничого процесу підприємства. Так, для будівельних компаній, у яких період виробництва дуже тривалий, коефіцієнт оборотності невисокий, що є нормальним. А для компаній з коротким виробничим циклом коефіцієнт виплати активів має бути вищим.

Розрахуємо коефіцієнт оборотності активів підприємства за наступною формулою:

$$K_{OA} = \frac{B}{A} \quad (2.1)$$

де B – виручка від реалізації продукції, грн.;

A – активи, грн.

Коефіцієнт оборотності активів досліджуваного підприємства за

проаналізований період складає:

$$K_{OA}^{2017} = B^{2017} / A^{2017} = 0,42;$$

$$K_{OA}^{2018} = B^{2018} / A^{2018} = 1,02;$$

$$\Delta K_{об. акт.} = K_{об. акт.}^{2018} - K_{об. акт.}^{2017} = 1,02 - 0,42 = 0,6;$$

$$I_{K_{об. акт.}} = K_{об. акт.}^{2018} / K_{об. акт.}^{2017} = 1,02 / 0,42 = 2,43;$$

$$T_{K_{об. акт.}} = (2,43 - 1) * 100\% = 143\%;$$

$$K_{OA}^{2019} = B^{2019} / A^{2019} = 238988 / 253678 = 0,94$$

$$\Delta K_{об. акт.} = K_{об. акт.}^{2019} - K_{об. акт.}^{2018} = 0,94 - 1,02 = -0,08;$$

$$I_{K_{об. акт.}} = K_{об. акт.}^{2019} / K_{об. акт.}^{2018} = 0,94 / 1,02 = 0,92;$$

$$T_{K_{об. акт.}} = (0,92 - 1) * 100\% = -8\%.$$

Коефіцієнт оборотності активів в звітному періоді зменшився на 8% за рахунок збільшення виручки від реалізації у звітному періоді з 218 382 до 238 988 тис. грн. і скорочення активів.

Коефіцієнт оборотності запасів визначається за формулою:

$$P_o = \frac{C}{3}, \quad (2.2)$$

де С – собівартість продукції;

З – вартість запасів.

$$K_{об. зап.}^{2017} = 61574 / 120047 = 0,51;$$

$$K_{об. зап.}^{2018} = 137330 / 108898 = 1,26;$$

$$\Delta K_{об. зап.} = K_{об. зап.}^{2018} - K_{об. зап.}^{2017} = 1,26 - 0,51 = 0,75;$$

$$I_{K_{об. зап.}} = K_{об. зап.}^{2018} / K_{об. зап.}^{2017} = 1,26 / 0,51 = 2,47;$$

$$T_{K_{об. зап.}} = (2,47 - 1) * 100\% = 147\%$$

Отже, коефіцієнт оборотності запасів зріс на 147 % через збільшення собівартості продукції з 61574 до 137330 тис. грн.

$$K_{об. зап.}^{2019} = 163538 / 84210 = 1,94;$$

$$\Delta K_{\text{об.зап.}} = K_{\text{об.зап.}}^{2019} - K_{\text{об.зап.}}^{2018} = 1,94 - 1,26 = 0,68;$$

$$I_{\text{Коб.зап.}} = K_{\text{об.зап.}}^{2018} / K_{\text{об.зап.}}^{2017} = 1,94 / 1,26 = 1,54;$$

$$T_{\text{Коб.зап.}} = (1,54 - 1) * 100\% = 54\%.$$

В свою чергу, період оборотності запасів розраховується за формулою:

$$ПО = \frac{3}{C} \quad (2.3)$$

де 3 – запаси, тис. грн.

C – собівартість реалізованої продукції, тис. грн.

Період оборотності запасів в аналізованому періоді склав:

$$PO_{2017} = 120047 * 360 / 61574 = 702 \text{ днів};$$

$$PO_{2018} = 108898 * 360 / 137330 = 285 \text{ днів};$$

$$\Delta ПОЗ = 285 - 702 = - 417 \text{ днів.}$$

$$PO_{2019} = 84210 * 360 / 163538 = 185 \text{ днів};$$

$$\Delta ПОЗ = 185 - 285 = -100 \text{ днів.}$$

Розрахунковий період обороту запасів підприємства у звітному періоді зменшився на 517 днів порівняно з базовим періодом. Це означає, що

тривалість оборотності товарно-матеріальних цінностей зменшується, що є

позитивною тенденцією до підвищення ефективності використання запасів та зменшення обсягу замороженого капіталу.

Коефіцієнт фінансової автономії (незалежності) визначається за формулою:

$$K_{\text{ФН}} = \frac{ВК}{A} \geq 2 \quad (2.4)$$

де А – активи підприємства, тис. грн.;

ВК – власний капітал, тис. грн.

$$K_{\text{ФН}}^{2017} = ВК^{2017} / A^{2017} = 96122 / 199843 = 0,48$$

$$K_{\text{ФН}}^{2018} = ВК^{2018} / A^{2018} = 150179 / 277331 = 0,54$$

$$\Delta K_{\text{ФН}} = K_{\text{ФН}}^{2018} - K_{\text{ФН}}^{2017} = 0,54 - 0,48 = 0,06$$

$$I_{\text{ФН}} = K_{\text{ФН}}^{2018} / K_{\text{ФН}}^{2017} = 0,54 / 0,48 = 1,13$$

$T_{\Phi H} = (1,13 - 1) * 100\% = 13\%$
 Коефіцієнт фінансової автономії у 2018 р. збільшився на 13 % порівняно з 2017 роком. Це говорить про те, що підприємство поступово зменшує залучення зовнішнього фінансування. У 2018 році 96 % всіх активів було сформовано за рахунок власних джерел фінансування.

$K_{\Phi H}^{2019} = BK^{2019} / A^{2019} = 182590 / 253678 = 0,72$
 $\Delta K_{\Phi H} = K_{\Phi H}^{2019} - K_{\Phi H}^{2018} = 0,72 - 0,54 = 0,18$
 $I_{\Phi H} = K_{\Phi H}^{2019} / K_{\Phi H}^{2018} = 0,72 / 0,54 = 1,33$

$T_{\Phi H} = (1,33 - 1) * 100\% = 33\%$
 Коефіцієнт фінансової незалежності у 2019 р. зріс ще на 33 % у порівнянні з 2018 роком. Це вказує на те, що підприємство продовжує зменшувати залучення зовнішнього фінансування.

Ефект фінансового важеля (EFL – Effect of Financial Leverage) вираховується за формулою:

$$EFL = \frac{P_{BK} - P_{IK}}{P_{IK}} \quad (2,5)$$

де P_{BK} – рентабельність власного капіталу, грн./грн.;
 P_{IK} – рентабельність інвестованого капіталу, грн./ грн.

Рентабельність власного капіталу (ROE Return on equity) визначається за формулою:

$$P_{BK} = \frac{ЧП}{BK} \quad (2,6)$$

де ЧП – чистий прибуток.

$P_{BK}^{2017} = \frac{ЧП^{2017}}{BK^{2017}} = 16684 / 96122 = 0,17$
 $P_{BK}^{2018} = \frac{ЧП^{2018}}{BK^{2018}} = 54681 / 150179 = 0,36$
 $\Delta P_{BK} = P_{BK}^{2018} - P_{BK}^{2017} = 0,36 - 0,17 = 0,19$

$I_{P_{BK}} = P_{BK}^{2018} / P_{BK}^{2017} = 0,36 / 0,17 = 2,12$
 $T_{P_{BK}} = (2,12 - 1) * 100\% = 112\%$

$$P_{BK}^{2019} = \frac{ЧП^{2019}}{BK^{2019}} = \frac{37854}{182590} = 0,21$$

$$\Delta P_{BK} = P_{BK}^{2019} - P_{BK}^{2018} = 0,21 - 0,36 = -0,15$$

$$\Delta P_{BK} = P_{BK}^{2019} / P_{BK}^{2018} = 0,21 / 0,36 = 0,58$$

$$Tr_{BK} = (0,58 - 1) * 100\% = -42\%$$

Після проведених розрахунків можна зробити наступні висновки:

- рентабельність капіталу вкрай низька, що свідчить про неефективне

використання інвестованих коштів, що не забезпечує норму прибутку;

рентабельність інвестованого капіталу в 2018 році зросла на 112%

за рахунок збільшення чистого прибутку з 16 684 до 54 681 тис. грн, а в 2019

році знизилася до 42% через втрату чистого прибутку.

$$НП_k = (ЧП + ФВ) / (BK + ДПК) \quad (2.7)$$

де ФВ – фінансові витрати, які пов'язані із залученням кредиту;

ДПК – довгостроковий позичений капітал.

Порівнюючи норму прибутку на акції та інвестований капітал, можна

побачити, що норма прибутку на акції та інвестований капітал однакові через

те, що підприємство не залучає довгостроковий позиковий капітал.

Таким чином, за результатами розрахунків можна зробити висновок, що обсяг оборотних коштів у 2018 році зріс на 42%, а в 2019 році ще на 30%, що свідчить про збільшення частини оборотних коштів, сформованих за рахунок власних джерел, запозичених у довгострокові - строкове фінансування.

Коефіцієнти ліквідності дають можливість характеризувати платоспроможність досліджуваного підприємства, яка означає здатність підприємства вчасно погашати активну кредиторську заборгованість.

$$K_{пл} = \frac{OA}{ПЗ} \quad (2.8)$$

де КПЛ – коефіцієнт поточної ліквідності;

OA – оборотні активи;

НУБІП України

ПЗ – поточні зобов'язання.

Прийнято вважати, що нормативне значення коефіцієнта поточної ліквідності повинне попадати в інтервал від 1 до 2 ($1 \leq \text{КПЛ} \leq 2$), що буде означати про здатність підприємства вчасно відповідати і в повному обсязі за своїми короткостроковими зобов'язаннями на протязі операційного циклу.

Значення коефіцієнту поточної ліквідності у 2019 році був надзвичайно високим – 26,23 при нормативному значенні 1 до 2. Його значення зросло порівняно з 2018 роком на 336% за рахунок збільшення оборотних активів та значного зменшення поточних зобов'язань. Загалом можна стверджувати, що

керівники підприємств не акцентують увагу на тому, що в оборотні активи вкладено багато грошей і вони не знаходяться в операційному циклі. Це створює відповідні ризики втрати додаткової прибутковості бізнесу. Значення показника у 2019 та 2018 роках значно перевищує норму. У цьому випадку

підприємство має можливість розрахуватися за своїми зобов'язаннями, але відбувається зміна структури спрямування залучених коштів, оскільки перевищення нормативного значення є негативним явищем, якого слід уникати.

Підтримання оптимальної структури оборотних і необоротних активів є дуже важливим завданням, тому що завдяки цьому діяльність підприємства буде ефективною за рахунок залучення всіх активів, а це безпосередньо впливає на результати діяльності компанії.

Коефіцієнт швидкої ліквідності свідчить про здатність підприємства сплачувати поточну заборгованість за умови своєчасного розрахунку з дебіторами. Визначається за формулою:

$$\text{КШЛ} = \frac{\text{ОА} - \text{Запаси}}{\text{ПЗ}} \quad (2.9)$$

Нормативним вважається значення, що попадає в діапазон від 0,75 до 1 ($0,75 \leq \text{КШЛ} \leq 1$). У аналізованому періоді коефіцієнт швидкої ліквідності зріс з 0,656 до 6,625. Зазначимо, що у 2018 році значення цього показника було нижчим за норму, що свідчить про недостатній рівень швидкої платоспроможності та неспроможність підприємства вчасно оплачувати

рахунки кредиторів при отриманні платежу від боржників. Однак у 2019 році значення цього показника значно зросло і перевищило нормативне значення. Загалом вважається, що підприємство не керує рівнем своєї платоспроможності. Коефіцієнт абсолютної ліквідності відображає ту частину заборгованості підприємства, яку можна погасити негайно. Він визначається за формулою:

$$\text{КАЛ} = \frac{\text{ОА} - \text{ВЗ} - \text{ДЗ}}{\text{ПЗ}} \quad (2,10)$$

де КАЛ – коеф. абсолютної ліквідності;

ОА – оборотні активи;
ДЗ – дебіторська заборгованість;
ПЗ – поточні зобов'язання.

Нормативне значення для даного коефіцієнта прийнято вважати значення від 0,2 до 0,25 ($0,20 \leq \text{К. Абс. Л.} \leq 0,25$), яке означає, що у підприємства повинна бути в наявності сума найліквідніших коштів (гроші і ліквідні цінні папери) орієнтовно 20-25 % від загальної суми короткострокових зобов'язань.

У 2019 році коефіцієнт абсолютної ліквідності зріс з 0,29 до 0,95. Слід зазначити, що в усі роки значення цього показника було вищим за норму, що свідчить про надмірний рівень абсолютної платоспроможності та занадто великі обсяги грошової маси в залишках активів. У 2019 році значення цього показника значно зросло, підприємство не стабільно управляє рівнем своєї платоспроможності.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

3.1 Оптимізація грошових потоків підприємства

Оптимізація грошових потоків бізнесу – це процес вибору таких форм вашої організації, які включають галузеві характеристики та індивідуальні особливості ваших бізнес-процесів. Оптимізація грошових потоків компанії є однією з центральних функцій її управління, орієнтованої на підвищення рівня касової ефективності в передбачуваному періоді. Серед основних завдання оптимізації можна виділити наступні:

- виявлення та застосування резервів, що зменшують залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування;

- договір страхування для більш тісного взаємозв'язку грошових потоків за видами економічної діяльності компанії;

- договір страхування для більш повного балансу позитивних і негативних грошових потоків у часі та обсязі;

- збільшення кількості та якості чистого грошового потоку, створеного господарською діяльністю підприємства. Оптимізація грошових потоків компанії є не лише основним фінансовим питанням, а й операційною проблемою.

Усі відділи компанії, від збуту та маркетингу, закупок і виробництва, до фінансів та казначейства, повинні координувати свої дії для досягнення найкращих результатів. Для вирішення цього питання багато провідних організацій поєднують винагороду персоналу з досягненням певних цілей грошових потоків.

1. Головними методами оптимізації грошових потоків сільськогосподарського підприємства є :

2. Використання технологій зі скороченням грошового розрахункового циклу. Наприклад, якщо ви надаєте рахунки-фактури в

електронному вигляді, а не на папері, ви можете значно скоротити час виставлення рахунків і приймати відповідні рахунки-фактури.

3. Звіт про рух грошових коштів. Прогнози руху грошових коштів – це прогноз доходів і звіти про рух грошових коштів, а також зв'язок прогнозів руху грошових коштів з основними показниками оборотних коштів на балансі. Цей прогноз покращує прибутковість.

4. Оптимізація фінансових функцій. Наприклад, продуктивна практика управління кредиторською заборгованістю представлена переговорами про більш вигідні умови та знижки з постачальниками, застосуванням знижок за обсяги, погодинним моніторингом договорів з постачальниками тощо.

5. Узгодження фінансування з грошовими потоками. Компанія повинна знайти відповідність для різних джерел фінансування та потоків капіталу. Це гарантує, що прибутковий бізнес матиме доступ до готівки для виконання поточних зобов'язань.

Тому оптимізація грошових потоків на основі фінансового аналізу необхідна компаніям, які потребують готівки для підвищення своєї конкурентоспроможності, фінансової гнучкості та більшого процвітання.

Ефективна оптимізація грошових потоків вимагає, щоб фінансова діяльність підприємства становила особливу політику управління як частину загальної фінансової стратегії компанії..

У довгостроковій перспективі підходи до управління грошовими потоками повинні збільшити частку так званого чистого грошового потоку, коштів, які залишаються в розпорядженні компанії після розрахункового циклу. Наприклад, реалізуючи метод зниження частки змінних витрат у собівартості продукції, підприємство отримує додатковий контроль над грошовими потоками, оскільки такі рухи, засновані на стабільних факторах, легше передбачити, а отже, менш витратним є бюджетування всередині організації.

Одним із способів отримати вигоду від грошових потоків є зменшення податкових платежів через спеціальні регіональні та державні податкові програми. Кошти, заощаджені цим методом, як і іншими методами, будуть більш ефективними у створенні амортизаційного фонду, який зможе уникнути касового розриву, а також дозволить організаціям пережити ринкові потрясіння і, можливо, отримати нові позиції під час торгової кризи.

Отже, було встановлено, що грошовий потік - це складна частина фінансової системи будь-якої організації. Помічено, що ведення нормальної діяльності та забезпечення фінансової стійкості організації можливе лише при належному управлінні грошовими потоками за допомогою різних підходів.

Деякі підходи ефективні в короткостроковій перспективі, а інші в довгостроковій перспективі. За наявності сильного конкурентного середовища на ринку краще раціоналізувати грошові потоки «за рахунок організації» (метод лізингу, реструктуризація боргу тощо), оскільки операції «за рахунок споживача» можуть знизити конкурентоспроможність на ринку. Довгострокові методи дозволяють організаціям формувати ті необхідні амортизаційні фонди з урахуванням особливостей української економіки, які допоможуть уникнути появи касового розриву та забезпечать загальну фінансову стійкість і безперервність виробничого циклу. Виявляється, що сучасні підходи до управління грошовими потоками є складними інструментами, які можуть бути використані для забезпечення найбільш ефективного функціонування організації та використання коштів.

3.2 Впровадження контролінгу грошових потоків на підприємстві

Як невід’ємна частина фінансового менеджменту, система контролю поєднує в собі виконання всіх основних функцій управління грошовими потоками: планування, організація, аналіз, регулювання та контроль. У свою чергу, під контролем грошових ресурсів слід розуміти фінансову діяльність, що забезпечує безперервний процес оперативного планування та постійний контроль за їх рухом на основі чітко регламентованої взаємодії структурних

Також необхідний системний аналіз фінансового стану підприємства, його ліквідності, фінансової стійкості та прибутковості, оскільки від його платоспроможності багато в чому залежить прибутковість будь-якого підприємства та розмір його прибутку. Фінансовий аналіз допомагає оптимізувати пропозицію фінансових ресурсів, їх формування та використання, покращити поточне та довгострокове планування і, отже, є основою для фінансового менеджменту компанії та для роботи контролерів. Загалом він охоплює три основні елементи:

1. розподіл грошових потоків на основі конкретних планів компанії, визначення додаткових обсягів для залучення фінансових ресурсів та каналів їх отримання - кредитів, пошук внутрішніх резервів, додатковий випуск акцій, облигацій;
2. оцінка фінансових потреб підприємства;
3. забезпечити фінансову інформаційну систему, яка об'єктивно відображає процеси та забезпечує контроль за фінансовим станом підприємства.

Основним елементом фінансового аналізу, який використовують різні групи користувачів: менеджери, аналітики, акціонери, інвестори, кредитори тощо, є система аналітичних коефіцієнтів. Основними тенденціями фінансового стану є групи показників у таких галузях фінансового аналізу:

1. Аналіз ліквідності. Показники цієї групи дають змогу описати та проаналізувати здатність підприємства виконувати поточні зобов'язання. Алгоритм розрахунку цих показників заснований на ідеї порівняння оборотних активів (оборотних активів) з короткостроковою кредиторською заборгованістю. У результаті розрахунку визначається, чи має підприємство достатні оборотні кошти для розрахунків за поточними операціями з кредиторами.

Таким чином, для досягнення результатів фінансового аналізу підприємства важливе місце займає контроль ліквідності. Підтримання

постійної платоспроможності має здійснюватися в поєднанні з досягненням певного рівня рентабельності. Підтримка ліквідності охоплює такі сфери фінансового контролю:

- поточне або ситуаційне забезпечення ліквідності зосереджено виключно на фінансовому плані. Сюди входять усі потоки платежів, усі надходження та виплати, в основному пов'язані з фінансуванням, інвестиціями та власним капіталом. Фінансовий контроль повинен узгоджувати основні плани часткового та довгострокового інвестування;

- фінансовий контроль повинен забезпечувати, щоб компанія використовувала інструменти короткострокового планування для досягнення ліквідності, тобто щоб платоспроможність підприємства була гарантована з мінімальними витратами;

- весь очікуваний дохід співвідноситься з платежами. У будь-який момент, коли очікувані надходження будуть меншими за очікувані платежі, може виникнути додаткова потреба в інвестиційних коштах. Збільшення грошових коштів на поточному рахунку підприємства можливе за рахунок виявлення ліквідних резервів, не включених до плану, таких як запаси товарів або цінних паперів, виробничі та невиробничі активи, які можуть бути продані або здані в оренду, і повинні бути враховані контролер у фінансовому плані.

2. Аналіз поточної діяльності. Це дозволяє проаналізувати ефективність основної діяльності компанії, яка характеризується швидкістю розрахунку фінансових ресурсів підприємства.

Зміст контролю поточної діяльності пов'язаний з управлінням та регулюванням господарсько-фінансової діяльності, що використовує систему отримання та обробки інформації про техніко-економічні результати діяльності суб'єкта господарювання. Для досягнення основної мети контролю необхідно виміряти інформаційні параметри успіху (прибутку) компанії, які визначають, наскільки досягнуті цілі.

Слід зосередитися на конкретних завданнях у бюджетуванні, розробці етапів програмування цілей, які більш повно розкривають організаційну

структуру бюджетування та потреби в бюджетуванні. Ці етапи програмування цілей слід застосовувати як на рівні компанії в цілому, так і на рівні структурних підрозділів, оскільки від проникнення та розуміння планів і бюджетів з боку підприємства залежить злагодженість роботи в цілому. Керівники структурних підрозділів. Від цього залежить повнота включення всіх ресурсів і витрат для отримання бази для порівняння з реальними показниками.

3. Аналіз фінансової стійкості. Шляхом розрахунку показників для цієї групи оцінюється склад джерел фінансування (власних і позикових) та динаміка співвідношення між ними. Аналіз базується на тому, що джерела коштів відрізняються за ступенем доступності, ризику, рівнем надійності тощо.

Головною метою контролю фінансової стійкості підприємства є гарантування реалізації стратегічних цілей, спрямованих на максимізацію вартості капіталу підприємства, підтримання його платоспроможності та ліквідності. Контрольне завдання полягає в тому, щоб відстежувати фінансовий стан підприємства та поступово наближати його до фінансової стійкості, що за свій рахунок може відшкодувати витрати, уникнути невинуватеної кредиторської заборгованості та своєчасно сплачувати зобов'язання.

4. Аналіз рентабельності. Показники даної групи використовуються для оцінки ефективного вкладення коштів у підприємство.

В процесі своєї господарської діяльності підприємства намагаються досягти високорівневої рентабельності, однак потрібно врахувати, що на цей показник впливають різні фактори. Завданням контролю є приведення в дію оптимального поєднання цінової політики, обсягу та структури витрат, що впливають на величину прибутку. Управління полягає в гнучкості реалізації різноманітних стратегій, в умінні балансувати між можливими варіантами досягнення мети. Запропонованим варіантом підвищення рентабельності продажів є пошук шляхів зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції. Детальний контроль витрат зумовлений тим, що їхнє зниження виступає одним з основних шляхів для підвищення рівня рентабельності.

5. Проведення аналізу стану та діяльності компанії на ринку капіталу. У рамках цього аналізу проводяться просторово-часові порівняння показників, що характеризують позицію компанії на фондовому ринку: дивідендний дохід, прибуток на акцію, вартість акцій тощо. Цей пункт аналізу проводиться переважно в компаніях, які котируються на фондових біржах, де вони володіють своїми акціями, а також у компаніях, які мають тимчасово вільні грошові кошти і хочуть інвестувати їх у цінні папери.

Застосування принципів контролю повинно гарантувати управління складовими капіталу відповідно до цілей компанії, що дає змогу формалізувати всі зміни розміру капіталу та виміряти його внесок у процес створення економічної додаткової вартості підприємства. Виконання цього завдання сприяло більш детальному аналізу взаємозв'язку функції контролю з іншими функціями та сферами діяльності компанії. Таким чином, концептуальні підходи підтверджують безпосередній зв'язок контролю зі сферою управління.

В цілому, система контролю – це система управлінських послуг, яка використовує контроль для розробки бізнес-планів та аналітичної інформації для прийняття ефективних рішень щодо необхідності прогнозування для передбачення змін у зовнішньому середовищі.

У сучасних ринкових умовах у вітчизняних компаніях необхідно вдосконалити управління. Інструментом удосконалення фінансово-господарської діяльності має стати запровадження в систему управління нової складової – контролю.

Впровадження системи контролю в підприємствах дозволить підвищити їх ліквідність, ділову активність, прибутковість, фінансову стійкість, підвищити ефективність використання всіх видів ресурсів, підвищити ефективність та якість управлінських рішень, а отже, отримати значні конкурентні переваги.

3.3. Напрями щодо підвищення ефективності управління грошовими потоками

Для заснування заходів щодо оптимізації ризиків в управлінні грошовими потоками аграрних підприємств враховуються макроекономічні показники, що визначають результати діяльності господарств. 2019 рік ознаменував початок процесу виправлення макроекономічних дисбалансів, накопичених раніше національною економікою. Цей рецесивний контекст мав негативні наслідки для фінансово-господарської діяльності загалом, збільшивши обсяг ризиків, які беруть на себе компанії, що призвело до збільшення простроченої заборгованості.

Слід зрозуміти, які особливості агробізнесу, макроекономічні та галузеві умови вплинули на результати економічної рецесії, щоб отримати досвід, який може підтримати відповідні стратегічні рішення. Ці знання сприяють фінансовій міцності та стійкості компаній.

Досліджено визначальні фактори ефективності управління грошовими потоками підприємств у період з 2017 по 2019 роки, використовуючи як показники ефективності: рентабельності активів (ROA) та рентабельності капіталу (ROE), дотримуючись методу, що спирається на бухгалтерському обліку. Результати аналізу узгоджуються з попередніми дослідженнями, які дозволяють зробити висновок, що конкретні бізнес-перемінні, пов'язані з операційними витратами та ліквідністю, а також зміни промислового та економічного зростання впливають на результати діяльності сільськогосподарської компанії.

Існує декілька досліджень, які аналізують результати діяльності компаній, у яких рентабельність активів (ROA), а також рентабельність власного капіталу (ROE), що розглядаються як головні змінні для вимірювання даних показників. Дана література має тенденцію класифікувати пояснювальні змінні ефективності як внутрішні детермінанти, які включають специфічні для компанії фактори, пов'язані з їх управлінням, такі як капітал, ліквідність, якість

активів, диверсифікація, операційні витрати та розмір, а також зовнішні детермінанти, які пов'язані з набором макроекономічних факторів. Фактори, що впливають на результати діяльності компанії.

Компанії з високим рівнем капіталу мають нижчу рентабельність інвестицій, оскільки ризик капіталу та очікувана прибутковість інвесторів нижчі. Однак є дослідження, які показують, навпаки, позитивний зв'язок між рівнем капіталу та результатами, стверджуючи, що банки з високим коефіцієнтом капіталу мають нижчий ризик банкрутства, а також нижчі витрати на фінансування і, отже, вищу прибутковість.

Компанії з вищою капіталізацією демонструють вищу рентабельність інвестицій. Аналізуючи ризик ліквідності, деякі автори стверджують, що, хоча високий коефіцієнт ліквідності позитивно впливає на результати діяльності компанії, неліквідні активи сприяють вищій прибутковості.

Існує негативний зв'язок між результатами та кредитним ризиком, стверджуючи, що більший вплив кредитного ризику призводить до зменшення вигоди. Крім того, розмір збитків залежить від ризику банкрутства, рівня ризику в разі невиконання зобов'язань (EAD), а також збитків за умови порушення зобов'язань (LGD).

Компанії з нижчим кредитним ризиком, як правило, працюють краще. Найбільш диверсифіковані компанії отримують прибуток, збираючи прибутки від різних видів діяльності, зменшуючи залежність від основної діяльності, на яку легко впливає несприятливе макроекономічне середовище. Низькі витрати сприяють підвищенню ефективності та прибутковості підприємства, що означає негативний зв'язок між експлуатаційними витратами та продуктивністю.

Проте є дослідження, які суперечать цим висновкам, оскільки збільшення операційних витрат не завжди негативно позначається на продуктивності; компанії, які інвестують у підбір та кваліфікованих працівників, підвищують свою ефективність. Велика компанія може отримати вигоду від ефекту масштабу, стати більш ефективною та надавати послуги за нижчою ціною.

таким чином встановлюючи позитивний зв'язок між розміром та продуктивністю. Розмір балансу позитивно впливає на прибутковість компанії.

Зростання в економічному плані пов'язане зі збільшенням обсягів фінансово-господарської діяльності, зокрема, збільшенням кредитів. У періоди економічного спаду компанії більш схильні до вищих рівнів можливого дефолту і, як наслідок, до нижчих результатів. Безнадійні кредити впливають на якість кредитного портфеля, створюючи проблеми з ліквідністю.

Ріст ВВП носить позитивний та статистично важливий вплив на результати діяльності аграрних підприємств. Також вчені досліджували зв'язок

між інфляцією та результатами фінансово-господарської діяльності компаній. Вплив цієї змінної залежить від очікувань щодо майбутніх темпів інфляції компаній. Правильно спрогнозуючи зростання інфляції, компанія може налаштувати управління грошовими потоками, щоб збільшити дохід і покращити результати.

Щоб проаналізувати ліквідність використовують відношення чистих оборотних активів до короткострокових зобов'язань (LIQU), що указує на ступінь існування ліквідних активів, що дозволяють підприємству підтримувати несподіване вилучення коштів у короткостроковій перспективі.

Чим вище коефіцієнт, тим більше ліквідність підприємства. Оскільки ліквідні активи, як правило, мають нижчу прибутковість, очікується, що ця частка буде негативно пов'язана з продуктивністю.

Окрім того, може використовуватися відношення наданих позик до загальної суми активів (LIQ). Високе значення даного коефіцієнта означає

нижчий рівень ліквідності. З огляду на те, що винагорода буде вищою, очікується, що ця частка буде позитивно пов'язана з результатами компанії.

Кредитний ризик відображає ризик збитків у разі дефолту контрагентами. Для аналізу кредитного ризику використовувався зв'язок між грошовими коштами

та кредитами (LLP). Передбачається, що чим вищий ризик, тобто чим вищий коефіцієнт, тим нижча ефективність компанії, тому очікується негативний

зв'язок між коефіцієнтами LLP та прибутковістю.

Для вимірювання диверсифікації фінансово-господарської діяльності використовується зв'язок між іншими операційними доходами та сукупними активами (OOI). Ця змінна вказує на важливість інших доходів, тобто доходів, які не є результатом традиційної фінансово-господарської діяльності. Більш диверсифіковані компанії мають вищий коефіцієнт, і очікується позитивний зв'язок між диверсифікацією та продуктивністю.

Також враховується розмір компанії, який повинен враховувати позитивний вплив ефекту масштабу. Цей ефект аналізується за сукупними активами компанії (DIM). Очікується, що розмір компанії буде позитивно пов'язаний з результатами діяльності. Незалежні зовнішні та галузеві змінні, які розглядаються в дослідженні, є такими.

Економічний ріст вимірюється ВВП. Очікується, що ця змінна позитивно вплине на прибутковість підприємства, оскільки в умовах економічного зростання сільськогосподарські компанії мають тенденцію збільшувати кредити та брати більші зобов'язання. Високий рівень безробіття (UNEMP) означає, що клієнти матимуть менший наявний дохід, менші заощадження, більшу заборгованість, а отже, у компанії вищий ризик дефолту, що в кінцевому підсумку призведе до зниження ефективності. Тому очікується негативний зв'язок між рівнем безробіття та результатами діяльності компанії.

Що стосується макроекономічних змінних, то інфляція (INF) демонструє значний позитивний знак у моделі 1 (ROA), як і очікувалося. Цей результат свідчить про те, що сільськогосподарська компанія може передбачати та коригувати витрати до впливу інфляції, що позитивно впливає на прибутковість. Економічне зростання (ВВП) демонструє позитивний і статистично значущий вплив на рентабельність інвестицій.

Отже, у дослідженні аналізується ефективність та управління грошовими потоками підприємства у період між 2017 та 2019 роками. Результати показали, що такі макроекономічні змінні, як розширення компанії, інфляція та безробіття, впливають на результати діяльності досліджуваного підприємства, тому важливо контролювати ці економічні показники, щоб включити їх у

НУБІП УКРАЇНИ

процес прийняття рішень, а саме в рішення щодо управління грошовими потоками.

Окрім того, рівень концентрації ринку, який розвивається до більш-менш конкурентних ринкових структур, показав те, чого очікувалося. Тобто більша

НУБІП УКРАЇНИ

ринкова концентрація дозволяє використовувати притаманну вам ринкову владу через практику договірних відносин. Результати, отримані для внутрішніх змінних, під контролем менеджерів, показують, що ліквідність та

операційні витрати важливі для продуктивності.

НУБІП УКРАЇНИ

Спираючись на результати діяльності досліджуваного підприємства пропонується вжити таких заходів для покращення управління та бізнес-моделей щодо грошових потоків, а саме:

1. необхідність гарантувати рівні основного капіталу, які генерують ліквідність і платоспроможність;

НУБІП УКРАЇНИ

2. оптимізація операційної ефективності з акцентом на зниження витрат, а саме, реорганізація бізнес-структури та зосередженість на ефективних рішеннях для управління розбіжностями;

3. орієнтування бізнес-моделі на клієнта, орієнтація на лояльність клієнтів та ефективність бізнес-підходу для максимізації потенціалу доходу від інших видів діяльності;

НУБІП УКРАЇНИ

4. застосування моделі корпоративного управління та систем внутрішнього контролю, що забезпечують адекватне управління грошовими потоками.

НУБІП УКРАЇНИ

Для обґрунтування заходів щодо оптимізації ризику управління грошовими потоками підприємства враховано вплив сукупності внутрішніх факторів, таких як капітал компанії, витрати, ліквідність, якість активів, розмір та диверсифікація, а також зовнішніх факторів, таких як ВВП, інфляції,

безробіття та концентрації ринку в результатах діяльності досліджуваної компанії, використовувати модель панельних даних із фіксованими ефектами для досліджуваної компанії.

НУБІП УКРАЇНИ

Рекомендується створити спеціалізований підрозділ, який відповідає за виконання лімітів статей витрат, працює з платіжним обліком та контролює працівників, відповідальних за підрозділи.

Крім того, держава має передбачити посаду фінансового контролера.

Запропоновано багатоступню концептуальну модель створення системи управління грошовими потоками підприємства, що включає:

- визначення суб'єкта спрямування потоку коштів; інформаційно-аналітичне забезпечення;

- визначення методів напрямку потоку коштів;
- деталізація мети управління потоком коштів; визначення видів контролю грошових потоків;

- розробка кількісних показників напрямку руху коштів;
- виявлення відхилень від фактичних значень планово-нормативних

- показників;
- формування системи моніторингу показників грошових потоків;
- розробка процедури впливу на виявлені відхилення.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВИСНОВКИ

Управління грошовими потоками – це фінансовий важіль, за допомогою якого можна досягти високого результату фінансово-господарської діяльності підприємства, що дозволяє йому отримувати більше вигод. Це визначає актуальність проблеми ефективного управління грошовими потоками. Йдеться про забезпечення фінансової збалансованості організації в процесі її розвитку, збалансування надходження та виділиву коштів, та їх синхронізацію в часі для підтримки необхідного рівня платоспроможності та можливості збільшення виробництва, товарів, робіт і послуг.

Виконання даної дипломної роботи дозволяє зробити такі висновки та пропозиції:

Аналіз спеціалізованої літератури виявив неоднозначність у трактуванні поняття «грошовий потік». Грошовий потік слід тлумачити як процес надходження та виходу готівки та її еквівалентів у певні проміжки часу, що породжується її звичайною та надзвичайною діяльністю та пов'язаний із зовнішніми та внутрішніми факторами простору, структури, ризику та ліквідності.

Проаналізувавши економічну сутність грошових потоків та їх місце в управлінні сільськогосподарськими підприємствами, було зроблено висновок, що класифікацію грошових потоків необхідно проводити з двадцяти шести причин. До відомих класифікаційних ознак необхідно додати такі характеристики, як участь грошового потоку у формуванні прибутку; рівень синхронності грошового потоку; умови розрахунків; види готової продукції, товарів, послуг; рівень впливу при прийнятті рішень, рівень планування грошових потоків. Вдосконалення класифікації грошових потоків, виокремлення зовнішніх і внутрішніх факторів негативного впливу на фінансово-господарську діяльність підприємства дозволить більш глибоко вивчити закономірності руху грошових коштів.

3. При визначенні критеріїв та показників для оцінки ефективності управління грошовими потоками, приділяючи більше уваги фінансовому плануванню грошових потоків, підприємство зміцнює свою фінансову стійкість, створює умови для отримання чистого доходу від операційної діяльності та іншого виду, якого буде достатньо для самостійного -достатність і самофінансування. Процес планування повинен включати, наскільки це можливо, всебічне вивчення діяльності, тенденцій і закономірностей розвитку об'єкта планування та його оточення.

4. Визначено, що впровадження бюджетування на підприємстві забезпечує оптимальний рівень фінансування. На основі бюджету каси фінансові менеджери підприємства (бухгалтер, фінансовий директор) формують графік платежів, у якому деталізують бюджет кас за періодами. Це дає змогу швидко керувати готівкою свого бізнесу та уникнути неплатоспроможності.

5. Варто рекомендувати створити спеціалізований підрозділ на підприємстві, який контролюватиме дотримання лімітів по статтям витрат, а також працюватиме з реєстрами платежів та відповідальних працівників підрозділів. Окрім того у штаті слід передбачити посаду фінансового контролера.

Запропоновано багатоетапну концептуальну модель створення системи управління грошовими потоками сільськогосподарського підприємства, що включає: визначення теми управління грошовими потоками; інформаційно-аналітичне забезпечення; деталізувати мету управління грошовими потоками; визначення видів контролю грошових потоків; визначення методів управління грошовими потоками; формування системи моніторингу показників грошових потоків, виявлення відхилень реальних значень показників від передбачених і нормативних; розробка процедури впливу на виявлені відхилення. Доведено, що впровадження системи управління грошовими потоками на підприємстві дозволить суттєво підвищити ефективність усього процесу управління сільськогосподарською діяльністю підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аванесова Н. Фінанси підприємств: проблеми теорії та практики. монографія / Н. Аванесова, А. Волосов, А. Губарева та ін.

Харків: Лідер, 2016. – 152с.

2. Азаренкова Г. Фінансові потоки в системі економічних відносин: монографія / Г. Азаренкова. – К.: ВД «ЛНУЖЕК», 2006. – 328 с.

3. Андриющенко К. А. Інструменти в управлінні конкурентоспроможністю суб'єктів інноваційного підприємництва.

Вісник Хмельницького національного університету. 2017. № 4 (250). С. 150–154.

4. Аранчій В. І. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2004. 304 с.

5. Базилінська О. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. / О.Базилінська – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.

6. Бланк І. Планування грошових потоків підприємства. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2016. №5. С. 31-46.

7. Брігхем С. Основи фінансового менеджменту : пер. з англ. / С.Брігхем. – К. Молодь. – 1000 с.

8. Буряк А.В., Дем'яненко І.В. Управління грошовими потоками: сегмент фінансової політики аграрних підприємств. Економічний форум, 2019. № 1(4), С. 103-108.

<https://doi.org/10.36910/6765-2308.8559-2019-4-16>

9. Буряк А. В., Дем'яненко І. В. Фінансове планування в системі управління розвитком підприємства. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2015. С. 155–160.

10. Варгєсно-орієнтоване управління підприємствами на основі стейкхолдерського підходу [Текст] : звіт про НДР (остаточний) / кер. О.О. Захаркін. - Суми : СумДУ, 2018. - 79 с.

11. Гайдаєнко О. Фінансове моделювання управління грошовими потоками на прикладі ПАТ «Одеський машинобудівний завод» / О. Гайдаєнко, В. Бондар. // Міжнародний збірник наукових

праць «Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки». – 2017. –

№2. – С. 167–174.

12. Галушко В. П. Точка беззбитковості: теоретичні погляди на методологію розрахунків. Економіка АПК. 2019. № 10. С. 3–5

13. Головка Т. Підвищення результативності контролю планування грошових потоків на підприємствах торгівлі / Т. Головка.

// Економіка і суспільство Мукачівський державний університет. –

2017. – №11 – С. 189–195.

14. Дашій О. І. Планування і контроль діяльності підприємства : навч. посіб. Запоріжжя : Гуманітарний ун-т «Запорізький ін-т державного та муніципального управління», 2005. 40 с.

15. Каламбет С. В., Остимчук Г. В. Сутність ефективності фінансового планування на підприємстві. Економіка та держава. 2015.

№ 9. С. 84–87.

16. Каламбет К. М. Сучасні інноваційні підходи до фінансового планування на підприємстві. Науковий вісник

Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. 2015.

Вип. 14. Ч. 2. С. 69–71.

17. Кисельова О. Особливості розробки адаптивної стратегії управління фінансовими потоками підприємства / О. Кисельова. //

Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. – 2016. – №3.

– С. 81–85.

18. Ковальов В. Управління грошовими потоками, прибутком і рентабельністю: навчально – практичний посібник / В. Ковальов. –

М.: Проспект, 2013. – 336 с.

19. Кочетков О. В., Бондарєва Ю. І., Брагинець А. М.

Підвищення ефективності використання ресурсів аграрних

підприємств за рахунок розвитку маркетингової діяльності :
монографія. Луганськ : Елтон-2, 2014. 256 с.

20. Коюда В. О., Пасько М. І. Методологічний підхід до
бізнеспланування розвитку підприємства. Бізнес Інформ. 2015. № 9. С.
394–402

21. Крилова О. В. Грошові потоки в системі забезпечення
платоспроможності підприємства. Економіка та держава. 2019. № 7. С.
30–33.

22. Лебедева А. Особливості аналізу руху грошових потоків
підприємства / А. Лебедева. // Вісник ОНУ ім. Мечникова. – 2016. – С.
189–192.

23. Магдич І. Методичні аспекти аналізу ефективності
управління грошовими потоками в інвестиційній діяльності
підприємства / І. Магдич. // Вісник Київського національного
університету імені Тараса Шевченка. – 2015. – №5. С. 60–64

24. Малієва Н. В., Олійник В. М. Проблеми фінансового
планування на підприємстві. Економіка суб'єктів господарювання.
Наука й економіка. 2016. № 1 (41). С. 57–61.

25. Методичні рекомендації щодо складання стратегічних
планів підприємствами державного сектору. Міністерство
економічного розвитку і торгівлі України. URL:
<http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=ukUA&id=e00a8048-3758-4996-9c9a-dfdcfbe8a684&title=Dokumenti> (дата звернення: 15.10.2021).

26. Нагайчук В. Управління грошовими потоками
підприємства / В.Нагайчук // Вісник соціально-економічних
досліджень. – 2014. – Випуск 1(52). – С. 246–249.

27. Налукова Н., Кулина Г. Оцінка ефективності управління
грошовими потоками підприємства. Інститут бухгалтерського обліку,
контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2020. Випуск 1. С. 49–58.
DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2020.01.049>

28. Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Буряк Л. Д. Фінанси підприємства : підручник. 5-те вид., перероб. та допов. Київ : КНЕУ, 2005. 546 с.

29. Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення бізнес-плану підприємств: наказ Міністерства економіки України від 05.09.2006 р. №290 [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: www.me.gov.ua

30. Рогов Г. К. Система фінансових механізмів корпоративного сталого розвитку: складові концепції. Г. Рогов. // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2018. – №3. – С. 222–229.

31. Салига К. С., Нестеренко Ю. В. Покращення фінансового стану підприємств шляхом управління дебіторською заборгованістю. Економіка і держава. 2016. № 12. С. 65–67

32. Семенова С. Управління грошовими потоками на підприємствах водного транспорту: обліково-аналітичний аспект [монографія] / С. Семенова, О. Шпирко. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 252 с

33. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємства : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2002. 323 с.

34. Телічко Р. К. Фінансове планування грошових потоків на малих та середніх підприємствах. Фінанси України. 2017. № 8. С. 14–16.

35. Федішин М. Методичні аспекти аналізу грошових потоків для цілей планування / М. Федішин. // Економічний аналіз. – 2016. – С. 132–138.

36. Циган Р. М. Удосконалення класифікації грошових потоків з урахуванням сучасних умов господарювання. Актуальні проблеми економіки. 2010. №4(106). С.150-155

37. Чік М. Підходи до управління грошовими потоками та їх облікова інтерпретація / М. Чік // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2015. – №1. – С. 134–139.

38. Хавацова М. С. Види фінансової стратегії підприємства. Вчені записки Університету «КРОК». 2013. Вип. 33. С. 223–228. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzuk_2013_33_35 (дата звернення: 12.09.2021)

39. Халатур С., Головань Є. Вдосконалення управління грошовими потоками сільськогосподарського підприємства в умовах фінансової нестабільності / С. Халатур, Є. Головань // Агросвіт. – № 22. – 2020. – С. 43–50.

40. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2013. 375 с.

41. Щербань О. Фактори впливу на грошовий потік в сфері інвестиційної діяльності / О. Щербань // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2015. – Вип. 52. – С. 157–162

42. Юдіна С. В., Злобіна К. С. Теоретичні та методичні підходи до стратегічного планування грошових потоків на підприємстві. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 27. Ч. 2. С. 123–127.

43. Юрченко Ю. Управління грошовими потоками будівельних підприємств. Вісник Хмельницького національного університету 2019. № 2. С. 36–39.

44. Янковська В. А., Хижняк А. М. Теоретичні основи планування та прогнозування на підприємстві. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2015. № 2. С. 166–174.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Додатки
НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ПКЗ-АГРО" Дата (рік, місяць, число) _____ за ЄДРПОУ _____
Територія ПОЛТАВСЬКА за КОАТУУ _____
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФІ _____
Вид економічної діяльності Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур за КВЕД _____
Середня кількість працівників 114
Адреса, телефон вулиця Урожайна, будинок 12, місто Пирятин, Пирятинський район, Полтавська обл., 37000 31264
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого заводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку _____
за міжнародними стандартами фінансової звітності _____

КОДИ		
2018	01	01
		32750301
		5323810100
		240
		01.11

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2017** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	31	235
первісна вартість	1001	38	253
накопичена амортизація	1002	7	18
Незавершені капітальні інвестиції	1005	34	1 231
Основні засоби	1010	16 602	43 973
первісна вартість	1011	41 085	74 649
знос	1012	24 483	30 676
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відігнані податкові активи	1045	-	-
Г удвіл	1050	-	-
Відігнані аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	16 667	45 439
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	49 173	120 047
Виробничі запаси	1101	17 274	25 682
Незавершене виробництво	1102	22 132	23 840
Готова продукція	1103	9 764	70 458
Говари	1104	3	67
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, говари, роботи, послуги	1125	6 587	5 403
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	3	53
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	60 246	22 410
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Т рони та їх еквіваленти	1165	72	198
Готівка	1166	-	1
Рахунки в банках	1167	72	197
Витрати майбутніх періодів	1170	8	9
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	428	6 284
Усього за розділом II	1195	116 517	154 404
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	133 184	199 843

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (найовий) капітал	1400	26	26
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	3 117	3 117
Емсійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	88 984	76 295
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(12 688)	16 684
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	79 439	96 122
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Привозний фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	42 295	42 619
розрахунками з бюджетом	1620	2 755	1 994
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	159	16
розрахунками з оплати праці	1630	642	120
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страхового діяльності	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7 894	58 972
Усього за розділом III	1695	53 745	103 721
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів державного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	133 184	199 843

Керівник

Догадасв Олександр Іванович

Головний бухгалтер

Середа Ірина Григорівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ПКЗ-АГРО"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
32750301		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2017 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	84 797	136 774
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(61 574)	(81 373)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	23 223	55 401
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	874	94
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(3 476)	(3 114)
Витрати на збут	2150	(3 997)	(1 594)
Інші операційні витрати	2180	(461)	(63 789)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	16 163	-
збиток	2195	(-)	(13 002)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	3	46
Інші доходи	2240	736	269
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(218)	(1)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	16 684	-
збиток	2295	(-)	(12 688)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	16 684	-
збиток	2355	(-)	(12 688)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	16 684	(12 688)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	76 447	58 420
Витрати на оплату праці	2505	8 490	6 059
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 875	1 349
Амортизація	2515	6 380	2 980
Інші операційні витрати	2520	39 760	29 828
Разом	2550	132 952	98 636

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Догадаєв Олексій Іванович

Головний бухгалтер

Середа Ірина Григорівна

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "НКЗ-АГРО"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
32750301		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2017** р.

Форма N3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	137 926	147 194
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	784	278
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	172	4 129
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	3	46
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	59	57
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	56	91
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(94 911)	(94 620)
Праці	3105	(7 298)	(4 213)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(2 195)	(1 143)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(12 112)	(8 240)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(2 662)	(884)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(9 450)	(7 356)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(44)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(16 494)	(13 370)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	5 946	30 209
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	80	50
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(26 290)	(17 050)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(250)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-26 210	-17 250
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	46 750	58 103
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	26 360	71 041
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	20 390	-12 938
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	126	21
Залишок коштів на початок року	3405	72	51
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	198	72

Керівник _____

Догалась Олексій Іванович _____

Головний бухгалтер _____

Середа Ірина Григорівна _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	(12 689)	12 688	-	-	(1)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	(12 689)	29 372	-	-	16 683
Залишок на кінець року	4300	26	-	3 117	76 295	16 684	-	-	96 122

Керівник

Догадаєв Олексій Іванович

Головний бухгалтер

Середа Ірина Григорівна

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ПКЗ-АГРО"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
32750301		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	218 382	84 797
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(137 330)	(61 574)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	81 052	23 223
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 347	874
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(5 218)	(3 476)
Витрати на збут	2150	(19 975)	(3 997)
Інші операційні витрати	2180	(2 554)	(461)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	54 652	16 163
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	4	3
Інші доходи	2240	25	736
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(218)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	54 681	16 684
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	54 681	16 684
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(635)	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(635)	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(635)	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	54 046	16 684

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	90 671	76 447
Витрати на оплату праці	2505	15 052	8 490
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 291	1 875
Амортизація	2515	10 231	6 380
Інші операційні витрати	2520	62 583	39 760
Разом	2550	181 828	132 952

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Догадасв Олексій Іванович

Головний бухгалтер

Середа Ірина Григорівна

Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
	2019	01	01
	32750301		

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ПКЗ-АГРО"
(найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2018** р.

Форма N3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	217 041	137 926
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	99	784
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	5 534	172
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	4	3
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	146	59
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	106	56
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(135 524)	(94 911)
Праці	3105	(11 956)	(7 298)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(3 334)	(2 195)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(12 204)	(12 112)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(1 306)	(2 662)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(10 898)	(9 450)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(308)	(44)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(17 898)	(16 494)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	41 706	5 946
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	186	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	60	80
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(20 978)	(26 290)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-20 732	-26 210
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	18 160	46 750
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	19 164	26 360
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-1 004	20 390
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	19 970	126
Залишок коштів на початок року	3405	198	72
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(65)	-
Залишок коштів на кінець року	3415	20 103	198

Керівник

Догадаєв Олександр Іванович

Головний бухгалтер

Середа Ірина Григорівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ПКЗ-АГРО" Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ
Територія ПОЛТАВСЬКА за КОАТУУ
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ
Вид економічної діяльності Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур за КВЕД
Середня кількість працівників 121
Адреса, телефон вулиця Урожайна, будинок 12, місто Пирятин, Пирятинський район, Полтавська обл., 37000 31264
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку V
за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ		
2019	01	01
32750301		
5323810100		
240		
01.11		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	235	218
первісна вартість	1001	253	253
накопичена амортизація	1002	18	35
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 231	-
Основні засоби	1010	43 973	63 311
первісна вартість	1011	74 649	103 624
знос	1012	30 676	40 313
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відітрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відітрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	45 439	63 529
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	120 047	108 898
Виробничі запаси	1101	25 682	17 020
Незавершене виробництво	1102	23 840	31 566
Готова продукція	1103	70 458	60 250
Товари	1104	67	62
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 403	16 364
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	53	1 001
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	22 410	66 318
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	198	20 103
Готівка	1166	1	3
Рахунки в банках	1167	197	17 161
Витрати майбутніх періодів	1170	9	1 117
Частка перестрахувача у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1180	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	6 284	1
Усього за розділом II	1195	154 404	213 802
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	199 843	277 331

Назив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіновий) капітал	1400	26	26
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	3 117	3 128
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	76 295	76 295
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	16 684	70 730
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	96 122	150 179
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видачі	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	42 619	57 019
розрахунками з бюджетом	1620	1 994	703
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	16	23
розрахунками з оплати праці	1630	120	169
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	3 550
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	58 972	65 688
Усього за розділом III	1695	103 721	127 152
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	199 843	277 331

Керівник

Догадась Олексій Іванович

Головний бухгалтер

Середа Ірина Григорівна

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Звітність вимагає до фінансової звітності"

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "ПКЗ-АГРО"**

Територія **ПОЛТАВСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю**

Вид економічної діяльності **Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і пасіння олійних культур**

Середня кількість працівників **120**

Адреса, телефон **вулиця Урожайна, будинок 12, місто Пирятин, Пирятинський район, Полтавська обл., 37000**

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФІ

за КВЕД

КОДІ		
2020	01	01
32750301		
5323810100		
240		
01.11		

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на **31 грудня 2019** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	218	230
первісна вартість	1001	253	290
накопичена амортизація	1002	35	60
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	63 311	58 962
первісна вартість	1011	103 624	111 381
знос	1012	40 313	52 419
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	63 529	59 192
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	108 898	84 210
Виробничі запаси	1101	17 020	10 375
Незавершене виробництво	1102	31 566	27 834
Готова продукція	1103	60 250	32 500
Товари	1104	62	13 501
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	16 364	48 870
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	1 001	8 204
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	66 318	46 688
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	20 103	4 381
Готівка	1166	3	-
Рахунки в банках	1167	17 161	4 381
Витрати майбутніх періодів	1170	1 117	2 122
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1	11
Усього за розділом II	1195	213 802	194 486
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	277 331	253 678

Частина	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (найовий) капітал	1400	26	26
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	3 128	3 148
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	76 295	76 295
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	70 730	103 121
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	150 179	182 590
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відтерчені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	57 019	40 543
розрахунками з бюджетом	1620	703	665
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	23	2
розрахунками з оплати праці	1630	169	3
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	3 550	1 541
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відтерчені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	65 688	28 334
Усього за розділом III	1695	127 152	71 088
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	277 331	253 678

Керівник

Долягасв Олександр Іванович

Головний бухгалтер

Серета Ірина Григорівна

† Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2020	01	01
32750301		

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ПКЗ-АГРО"
(найменування)

за ЄДРПОУ

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2019 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

1. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	238 988	218 382
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(163 538)	(137 330)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	75 450	81 052
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	4 762	1 347
<i>у тому числі:</i>	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(5 338)	(5 218)
Витрати на збут	2150	(32 008)	(19 975)
Інші операційні витрати	2180	(5 439)	(2 554)
<i>у тому числі:</i>	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	37 427	54 652
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	269	4
Інші доходи	2240	321	25
<i>у тому числі:</i>	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(163)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	37 854	54 681
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	37 854	54 681
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(5 463)	(635)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(5 463)	(635)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(5 463)	(635)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	32 391	54 046

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	71 216	73 825
Витрати на оплату праці	2505	14 081	15 052
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 106	3 291
Амортизація	2515	13 997	10 231
Інші операційні витрати	2520	70 570	62 583
Разом	2550	172 970	164 982

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Догадаєв Олександр Іванович

Головний бухгалтер

Серета Ірина Григорівна

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ПКЗ-АГРО"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРНОУ

КОДИ		
2020	01	01
32750301		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2019 р.

Форма N3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	214 860	217 041
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	318	99
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	8 912	5 534
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	269	4
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	10	-
Надходження від операційної оренди	3040	2 368	146
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	324	106
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(137 538)	(135 524)
Праці	3105	(11 487)	(11 956)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(3 208)	(3 334)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(10 925)	(12 204)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(1 306)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(10 925)	(10 898)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(6 260)	(308)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(19 478)	(17 898)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	38 165	41 706
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	689	186
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	22 425	60
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій необоротних активів	3255	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3260	(22 002)	(20 978)
Витрачання на надання позик	3270	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3275	(34 398)	(-)
Інші платежі	3280	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-33 286	-20 732
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	18 160
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	19 927	19 164
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(196)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-20 123	-1 004
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-15 244	19 970
Залишок коштів на початок року	3405	20 103	198
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(478)	(65)
Залишок коштів на кінець року	3415	4 381	20 103

Керівник

Догалась Олексій Іванович

Головний бухгалтер

Середя Ірина Григорівна

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	20	-	-	-	-	20
Разом змін у капіталі	4295	-	-	20	-	37 854	-	-	37 874
Залишок на кінець року	4300	26	-	3 148	76 295	103 121	-	-	182 590

Керівник

Догадаєв Олексій Іванович

Головний бухгалтер

Середа Ірина Григорівна